

Za boljše organizirano akcijo komunistov

V januarju 1976 je bila 5. seja CK ZKS, na kateri so obravnavali organiziranost in delovanje organizacij zveze komunistov. Takrat je bilo sprejetih več stališč o tem, kako povečati vlogo in izboljšati delo OO ZK. Poseben pomen pa je bil dan svetom ZK.

Sveti ZK so ustanovljeni v DOZD in SOZD. Ti sveti pa ne morejo in ne smejo delati kot forum, ampak kot oblika zbiranja komunistov. To pa pomeni, da sklep, ki ga sprejme svet ZK, še ni veljaven, dokler ga ne sprejmejo vse OO ZK. Tak način dela je seveda težji in zahteva od vodstva več naporov in več časa, vendar pa je bolj demokratičen in bolj mobilizatorski. Probleme, ki se porajajo v DO in SOZD, bomo uspešneje razrešili, če si bodo zato prizadevali vsi komunisti, ne pa samo tisti, ki so v forumih (svetih).

Poskrbeti pa je treba, da bodo sveti izvajali politiko partije. To pa je le ena politika v Sloveniji in Jugoslaviji. Zato je svet ZK dolžan, da organizira delovanje komunistov tako, da se bodo organizacije zveze komunistov vedno ukvarjale z resničnimi problemi svoje DO oz. SOZD in na način, ki bo omogočal enotno reševanje. Sveti ZK morajo biti instrument samoupravljanja, ne pa debatni klubi.

Ena od značilnosti dosedanjih pomanjkljivosti je bila, da smo sprejeli vrsto sklepov, potem pa smo premalo poskrbeli za izvajanje le-teh. V bodoče bi bilo bolj koristno sprejeti manj sklepov, potem pa več truda vložiti v akcijo za izvedbo sklepov.

V bodoče bo treba poskrbeti za tesnejše sodelovanje med sveti ZK in občinskimi komiteji. To bomo med drugim dosegli tudi tako, da bomo vse svete registrirali (podobno kot OO ZK) pri tistih občinskih komitejih, kjer ima DO in SOZD svoj sedež. Na seje svetov pa bo treba pritegniti tudi določeno število sekretarjev občinskih komitejev.

Tudi seje svetov ZK je treba v bodoče bolj pripraviti. To pa ne pomeni, da bi morali sekretarji postati profesionalci, ampak naj bi ustrezne strokovne službe posvetile več pozornosti pripravi gradiva za seje organizacij ZK.

Ta in podobna stališča so bila posebej še izražena na dveh posvetih v mesecu marcu. Oba posveta sta bila sklicana na pobudo CK, obravnavala pa sta vlogo svetov ZK. Drugi posvet je bil samo na temo organiziranosti in delovanja ZK v združenem podjetju Iskra. Na tem drugem posvetu smo tudi oblikovali predlog, da bi na nivoju združenega podjetja Iskra ustanovili svet ZK. Ta svet naj bi poskrbel za bolj usklajeno delovanje komunistov znotraj Iskre in za bolj učinkovito razreševanje problemov, ki jih prinaša čas.

—S.P.—

Ustanovljen Svet ZK ZP Iskra

V želji, da bi učinkoviteje reševali družbeno-politično in gospodarsko problematiko znotraj Iskre smo ustanovili svet ZK ZP Iskra. Na vseh ravneh združenega dela moramo imeti partijske organizacije. Novi sekretar sveta je Stane Preskar, namestnik sekretarja pa Viktor Korošec. Izpopolnjeni akcijski program tega sveta bodo izdelali ta mesec.

Na osnovi sklepov 5. seje CK ZK Slovenije in na osnovi posveta, ki ga je sredi prejšnjega meseca sklical CK, udeležili pa so se ga predstavniki zveze komunistov iz Iskre in sekretarji občinskih komitejev, so Iskrine osnovne organizacije zveze komunistov ustanovile svet zveze komunistov ZP Iskra. Člani sveta so avtomatično postali Iskrini komunisti, ki so bili aprila lani izvoljeni v svet zveze komunistov Elektrokovinske industrije.

V Iskri nismo imeli na ravni združenega podjetja organizacije zveze komunistov že približno leto dni, točneje od takrat, ko smo v želji, da bi čim uspešneje in hitreje uresničevali samoupravni sporazum o združitvi dela in sredstev Iskre in Gorenja, ustanovili svet ZK SOZD EKI.

Ta skupni organ je v minulem obdobju vsekakor opravičil obstoj v tem združevalnem procesu, toda v Iskri smo v tem obdobju še kako občutili odsotnost takšne organizacije, pa tudi veliko praznino. Veš ta čas, odkar nismo imeli partijske organizacije na ravni združenega podjetja, so mnoge stvari šle mimo nas in je bila zaradi številnih nakopičenih problemov v sami Iskri ustanovitev sveta ZK na ravni ZP še kako potrebna.

Akcijski program novega sveta bo poleg že sprejetega programa sveta ZK Iskre in Gorenja zajemal tudi Iskrina vprašanja, ob tem, da bo ostala vloga partijske organizacije obeh velikih slovenskih firm neokrnjena.

Sejo, na kateri so ustanovili ta novi organ, je vodil Stane Preskar. Kot že rečeno so postali člani sveta Iskrini komunisti iz sveta ZK Iskra — in Gorenja, v novem sekretariatu pa bodo prav tako člani sekretariata iz skupne organizacije. Na seji, ki je bila v ponedeljek, 29. marca, so izvolili tudi novega sekretarja in njegovega namestnika; sekretar je postal Stane Preskar, njegov namestnik pa Viktor Korošec.

Uvodno obrazložitev o nujnosti ustanovitve sveta ZK na ravni ZP Iskra je podal Stane Preskar. Med drugim je poudaril, da je svet ZK Iskre in Gorenja uspešno skrbel za pospešitev združevalnega procesa obeh velikih sistemov, toda takšna organiziranost ni hkrati omogočila pravičnega in učinkovitega reševanja različnih vprašanj in problemov znotraj Iskre, pa verjetno tudi ne znotraj Gorenja.

V poznejši razpravi so se udeleženci soglasno zavzeli za takojšnjo ustanovitev sveta. Poudarili pa so, da je potrebno delo sveta ZK Iskre in Gorenja obdržati, Iskrin svet pa naj vzpodbudno vpliva na učinkovitost in uresničevanje akcijskega programa v združevalnem procesu obeh industrijskih velikanov. Nekateri udeleženci v razpravi so bili mnenja, da bi morali ta program zdaj le dopolniti s problematiko, ki se tiče same Iskre, slišati pa je bilo tudi mnenje, da naj bi imela partijska organizacija na ravni ZP Iskra povsem lasten akcijski program.

V dvorani DS Avtoelektrike so potekali prirčni pogovori. Na posnetku v sredini skupščine ZP V. Logar, predstavnik Iskre v NDR — Zdene Skok in pomočnik Janez Barborič.

Na koncu je prevladalo mnenje, da je ustanovitev takšne organizacije na ravni ZP le nadaljevanje procesa in dela komunistov v Iskri pa tudi Gorenju, ne pa neka nova oblika delovanja. Zato so sklenili, da bodo dosedanja akcijski program sveta ZK Iskre in Gorenja le dopolnili.

V tem programu bi morali dobiti prednostno mesto srednjeročni načrt razvoja Iskre, analiza samoupravljanja in delegatskega sistema znotraj združenega podjetja, kadrovska problematika, sanacijski program za zavarovanje plačil, zunanje-trgovinska dejavnost in podobno.

Svet ZK ZP Iskre je že zadolžil sekretariat, da izdela osnutek izpopolnjenega akcijskega programa. Le-ta bo predvidoma nared že ta mesec. LD

Visok obisk v Avtoelektriki

Minuli četrtek 25. marca, je Iskra — Avtoelektriko v Šempetru pri Novi Gorici obiskala visoka delegacija centralnega sveta sindikatov Nemške demokratične republike, ki jo je vodil predsednik nemških svobodnih sindikatov in član Politburoja enotne socialistične partije Hary TISCH. Delegacija je spremljal tudi ambasador DDR v Beogradu Helmut ZIEBARTH. Delegacija, ki je bila gost ZSJ in ZS Slovenije, se je mudila v naši državi od 24. — 27. marca. Iskra — Avtoelektrika je bila edina delovna organizacija, ki so jo visoki gostje obiskali v času bivanja v Jugoslaviji. Delegacija je spremljal predsednik RS ZSS Janez Barborič, sekretar sveta ZSJ Andrej Grahor in drugih.

Po prihodu na dvorišče Avtoelektrike, je visoke goste sprejel in pozdravil glavni direktor delovne organizacije Jože Eržen. Izrazil jim je priščno dobrodošlico in jih povabil na ogled proizvodnje, v vse štiri TOZD. Po ogledu, ki je trajal več kot uro, saj so se visoki gostje zelo zanimali za proizvodne postopke, je povabil glavni direktor nemško delegacijo v dvorano DS, kjer so se nadaljevali pogovori. Tem so prisostvovali še predsedniki družbenopolitičnih organizacij in direktorji TOZD Iskra — Avtoelektrike. Glavni direktor je gostom najprej orisal ZP Iskra in zgodovino Avtoelektrike, predsednik DS Drago Štefanič pa jih je seznanil z delavskim samoupravljanjem v Avtoelektriki.

Predsednika nemških svobodnih sindikatov Harya Tische je predvsem zanimalo, na kakšen način razporejamo dohodek in koliko ga ostane za osebne dohodke, kakšno je sodelovanje sindikalne organizacije z ostalinimi družbenopolitičnimi organizacijami ali so predstavniki družbenopolitičnih organizacij profesionalci, itd.

Vladimir Logar odhaja iz Iskre

Indijski pregovor pravi, da je vsako slovo začetek novih srečanj. Prav gotovo to velja tudi za dosedanjšega predsednika ZP Iskra Vladimirja Logarja, ki se je od naše delovne skupnosti poslovil s tem, da se bo srečal z novimi delovnimi dolžnostmi, s tem pa tudi z drugimi delovnimi skupnostmi. Vendar smo prepričani, da bo, po tolikih letih dragocenega dela v Iskri, s katero se je vrstel, ostal z Iskro tako ali drugače povezan še naprej. Sicer pa je vse to nakazal v ranih jutranjih urah, ko je svoje — že dodatno delo za Iskro izpričal tudi v prijaznem in odkritem pogovoru.

Vam ta odhod na novo delovno dolžnost pomeni slovo od našega 27.000 članskega kolektiva ali pa vam bo dosedanja neposredna praksa v našem delovnem kolektivu še naprej pomenila živo povezavo z neposrednimi proizvajalci?

Odhod na novo delovno dolžnost pomeni samo formalno slovo od Iskre, saj bom dejansko še vedno povezan z gospodarstvom, zlasti s tistimi industrijskimi panogami, ki predstavljajo v Sloveniji osnovne strateške nosilce razvojne politike. Mednje prav gotovo sodi elektroindustrija z Iskro.

Kaj ste najlepšega doživeli v Iskri; kaj ste vi skušali Iskri predvsem dati in v kakšni smeri menite, da je tudi Iskra vam dajala možnosti za kreiranje in strokovni razmah?

Najlepše dožitve predstavljajo verjetno tista leta, ko je končevala Iskra s svojimi tovarnami poslovanje uspešno in praktično ni bilo tovarne, ki bi poslovala z izgubo. Veliko priznanje celotni Iskri, kakor tudi meni osebno, je tudi širše družbeno priznanje z nagrado Borisa Kraigherja. Iskri smo skušali dati smer razvojne politike na osnovi kvalitativnih dejavnikov, vnašanja ekonomskih dejavnikov v poslovanje in to od obrata do združenega podjetja. V tem času smo v naših organizacijah vpeljali tudi avtomatsko obdelavo podatkov, ni pa nam uspelo računalniški sistem povezati in ga združiti. To ostaja naloga prihodnjih let.

Bozba za ekonomičnost, poslovanje, je bila osnovna, iz tega je izhajala tudi misel in prepričanje, da se mora Iskra tako v lastnem, kot v družbenem interesu vključevati v svetovno gospodarstvo, to je povezovati se z industrijo in tržišči industrijskega sveta, kakor tudi, seveda, na območju razvijajočih se dežel v pogledu dajanja tehnične in tehnološke pomoči.

Imeli smo srečno okoliščino, da nam je uspelo oblikovati strokovno ekipo, ki je znala kreirati razvojno politiko in z njo zainteresirati vse subjektivne dejavnike znotraj, kot tudi izven Iskre. Vedno sem skušal prisluhniti stališčem in mnenjem iz katerekoli strani in svojo vlogo sem si predvsem predstavljal kot koordinacijsko. Mislim, da ima Iskra vrsto zelo sposobnih strokovnjakov, ki bodo vodili to veliko delovno organizacijo še uspešneje v prihodnjih letih. Prav gotovo sem si v Iskri pridobil veliko izkušenj, zlasti pri vodenju velikega industrijskega podjetja. Pri oblikovanju družbeno ekonomskih odnosov znotraj Iskre smo skupno sodelovali z družbenopolitičnimi organizacijami, ki so dajale veliko pomoč pri oblikovanju razvojne politike, še zlasti pri njenem uresničevanju.

(Nadaljevanje na 2. strani)

Na poslovnem obisku pri nas je bila tudi delegacija firme VHH Tesla iz prijateljske Čkoslovaške, ki jo je vodil njen generalni direktor Karel Vancl. Obiskala je tovarne na Laborah, TEN v Stegnah in Pržanu. Z našimi strokovnjaki se je pogovarjala o možnostih še tesnejšega sodelovanja zlasti na področju telekomunikacij. Fotografija prikazuje razgovor v Pržanu.

Na vsa ta in druga vprašanja so mu odgovorili predstavniki Avtoelektrike. Še posebno pa ga je zanimalo vprašanje: „Med ogledom proizvodnje sem opazil veliko število žensk, to me je presenetilo. Zanima me, ali imate kakšno komisijo, ki deluje specialno za ženska vprašanja?“ Odgovor na to vprašanje mu je posredovala predsednica komisije za družbeno aktivnost žensk v Avtoelektriki Marina Bitežnik. Pojasnila mu je, kako ta komisija deluje in kakšne „ženske“ probleme razrešuje. Visoki gost je bil z odgovori zelo zadovoljen.

Glavni direktor je nemški delegaciji v spomin na obisk v Avtoelektriki izročil spominsko darilo in jih povabil na kosilo v delavsko restavracijo Avtoelektrike. Ob izrednem zadovoljstvu gostov je potekal sproščen pogovor še dolgo časa.

Nemška delegacija je nato obiskala še vinsko klet v Vipavi in nadaljevala pot v Portorož, kjer se jim je priključil predsednik sveta ZSJ Mika Spiljak.

Marko Rakušček

**VLADIMIR KLAVS –
KANDIDAT ZA NOVEGA
PREDSEDNIKA SKUPŠČINE
ZP ISKRA**

V prejšnji številki glasila Iskra smo objavili merila sindikalne konference ZP Iskra za evidentiranje možnih kandidatov za novega predsednika skupščine ZP Iskra. Predsedstvo sindikalne konference ZP je s predsedniki sindikalnih konferenc v industrijah ZP izbrala kot možnega kandidata Vladimira Klavs.

Predsedstvo je na osnovi sprejetih stališč izmed možnih kandidatov ugotovilo, da tov. Klavs Vladimir, dipl. ing. v največji meri izpolnjuje zahteve kadrovskih načel in kriterijev pri izbiri kandidatov za to funkcijo.

Vladimir Klavs se je rodil 11. 11. 1919 kot sin železničarskega delavca. Pred vojno je končal gimnazijo in pričel s študijem na univerzi, vendar je študij prekinil zaradi sodelovanja v NOV. Je udeleženec NOV, nosilec spomenice 1941, ima čin rezervnega majorja JLA ter nosilec več vojnih in delovnih odlikovanj.

Predsedstvo sindikata ter predstavniki ZB in ZSM ZP ISKRE ugotavljajo, da je tov. Klavs Vladimir široko poznan vsemu Iskrinemu kolektivu kot zaveden, napreden ter prizadeven delavec, ki nedvomno uživa zaupanje kolektiva, prav tak pa je poznan tudi v širši javnosti. S svojim delom v republiških in zveznih forumih kot tudi v grupaciji SEV-a si je pridobil nesporno reputacijo ne samo kot ugleden strokovnjak, temveč tudi kot ugleden družbenopolitični delavec. Njegov odnos do družbenopolitičnih organizacij je vsekoli konstruktiven in je pri svojem delu upošteval stališča le-teh ter se zavzemal za njihovo realizacijo.

Brž po osvoboditvi je tedanje ministrstvo za industrijo Slovenije imenovalo Vladimira Klavs za prvega delegata Iskre v Kranju. S tem se je začela dolga veriga dolžnosti, ki jih je Vladimir Klavs vestno in dosledno opravljal na strokovnem pa tudi na družbenopolitičnem področju. Preveč bi jih lahko naštevali v vsem obdobju njegovega plodnega in vsestranskega tridesetletnega dela tako v okviru Iskre, kot tudi zunaj nje.

Razen na svojih odgovornih dolžnostih in družbenopolitičnih aktivnostih je Vladimir Klavs angažiran in aktiven delavec v Gospodarski zbornici Slovenije, v Inštitutu Jožef Stefan, na fakulteti za elektrotehniko kot predsednik sveta, je član sveta ljubljanske univerze, predsednik Elektrotehniške zveze Slovenije in član jugoslovanske delegacije za radio elektronsko industrijo v SEV.

Na osnovi tega predsedstvo sindikalne konference predlaga osnovnim organizacijam sindikata ZP ISKRE ter delavcem ISKRE, da sprejmejo predlog predsedstva sindikata, da se tov. Klavs Vladimir evidentira kot kandidat za opravljanje predsedniške dolžnosti Skupščine ZP ISKRA.

PREDSEDNIK SINDIKATA:
Jože Čebela

Zasedalo je predsedstvo skupščine ZP Iskra

Predsedstvo skupščine ZP Iskra se je v četrtek, 25. marca, sestalo na 21. redni seji, ki je bila hkrati tudi zadnja v njegovem mandatnem obdobju. Tudi tej seji je predsedoval Vladimir Logar, ki se je ob tej priložnosti poslovil od sodelavcev, saj se pripravlja na prevzem novih dolžnosti izven ZP Iskra.

Kot običajno je bil tudi tokrat dnevni red obsežen, saj je zajemal kar 10 točk, od katerih vsaka posega v pomembna področja poslovanja. Obravnavali so vsako posebej ter sprejeli ustrezne sklepe.

Pod prvo točko je Edi Delopst podal informacijo o poslovnih rezultatih za leto 1975. V tej zvezi je povedal, da so imele strokovne službe ZP Iskra letos izjemne težave pri sestavljanju poslovnega poročila za lansko leto, kajti še vedno ni mogoče sestaviti zaključnega računa za leto 1975. Vzrok temu so zaostanki TOZD v delovni organizaciji Avtomatika, ki še vedno niso predložili svojih zaključnih računov, čeprav je bil rok za oddajo le-teh 29. februar 1976. Tako zaostajanje, seveda, zelo otežuje in zavlačuje pomembne poslovne odločitve na ravni ZP. Vendar je Edi Delopst predsedstvu Skupščine ZP Iskra 21. marca podal oceno poslovnih uspehov za leto 1975, v kolikor poslovno poročilo še ne bo dokončno izdelano. S tem bo Skupščini posredovana informacija o poslovnih rezultatih in o sprejetju zaključnega računa za preteklo leto pa bodo razpravljali delegati nove skupščine.

Kot smo slišali na seji predsedstva so poslovni rezultati za leto 1975 ugodni. ZP Iskra je zabeležila pozitiven finančni rezultat, saj znaša celoten ostanek dohodka 320 milijonov dinarjev. Seveda je temu rezultatu potrebno prišteti še za 140 milijonov obveznih odpisov in 180 milijonov amortizacije. Če pa od ostanka dohodka odštejemo še 190 milijonov pokritih izgub, potem je Iskra ustvarila ostanek dohodka v vrednosti 450 milijonov dinarjev, ostanek čistega dohodka – per saldo – pa znaša 126 milijonov dinarjev. Vendar je bilo v nadaljevanju informacije o poslovnih rezultatih, ki so bili, kot omenjeno, dokaj ugodni, poudarjamo, da to velja za ZP Iskra kot celoto.

Bistveno drugačna slika se namreč pokaže, če upoštevamo rezultate po TOZD. Tu se poleg drugega kaže kot problem ustrezno poslovanje, kar zahteva nadaljnje stabilizacijske in druge ukrepe stabilizacijskega poslovanja.

Predsedstvo skupščine ZP Iskra je dalje obravnavalo prošnji TOZD Pržan in TOZD Tovarne elektronskih naprav za pridobitev sredstev iz rezervnega sklada. Obe prošnji je podprlo v odobritev pod ustreznimi pogoji.

Na tej seji je pritegnilo pozornost tudi poročilo odbora za samoupravni nadzor o osebnih dohodkih vodilnih delavcev in službenih potovanjih v inozemstvo v letu 1975 v ZP Iskra. Poročilo je podal predsednik tega odbora Božo Tribušon. Do posameznih vprašanj je predsedstvo zavzelo svoje stališče, o poročilu pa bo razpravljala tudi Skupščina.

Novo programsko zasnovano glasila Iskra je razložil glavni urednik glasila Bogo Mohor. Glasilo Iskra naj bi bilo poleg enotno glasilo za vse organizacije združenega dela Iskre. Urejeno naj bi bilo tako, da bi bil en del nje obsega posvečen informacijam, ki so skupnega pomena, drugi del pa naj bi prinašal informacije iz delovnih organizacij, ki so zanimive za vse bralce TOZD.

Z novo ureditvijo glasila bi dosegli predvsem naslednja dva cilja: po eni strani bi bila zagotovljena celovita obveščena slehernega delavca o življenju in poslovanju v ZP Iskra, po drugi strani pa bi se zmanjšali stroški glasila oziroma stroški informiranja. Glasilo bo tako pridobilo večje število informacij in tudi boljše kakovost in toniranost.

Predsedstvo je določilo informacijo za Skupščino o doseženi stopnji sodelovanja v SOZD Elektrokovinske industrije Ljubljana, ter informacijo o poteku sprejemanja samoupravnega sporazuma Iskra Invest Servis, prav tako pa tudi informacijo o namenem združevanju sredstev za projekt Mikroelektronika. Predsednik Vladimir Logar je predsedstvu podal še informacijo o delu skupščine ZP Iskra za mandatno dobo 1974 – 1976.

Ker je ta seja bila hkrati tudi poslovilna, se je predsednik Vladimir Logar, ki odhaja na novo službeno dolžnost, zahvalil vsem članom predsedstva za plodno sodelovanje. Z zadovoljstvom je ugovoril, da je bilo na ta način možno v dveletni mandatni dobi rešiti vrsto perečih problemov. Hkrati pa je

Obisk kitajskih poštnih strokovnjakov

V skladu s protokolom o znanstvenem in tehničnem sodelovanju med SFRJ in LR Kitajsko je 24. in 25. 3. obiskala LR Iskra skupina kitajskih strokovnjakov. Namen njihovega 25-letnega bivanja v SFRJ je, seznaniti se z delom in uporabo opreme za pošto kodiranje, z eksperimenti z opremo za pošto službo, s proizvodno opremo slednje ter z delom in uporabo opreme in naprav za popolno mehanizacijo PTT.

7-članska delegacija kitajskih strokovnjakov pod vodstvom inž. LI HAI PENG-a in v spremstvu predsednika ambasade LR Kitajske v SFRJ je 24. t.m. najprej obiskala tovarno telekomunikacijske opreme na Laborah pri Kranju. Tam jih je sprejel direktor TOZD ATC Marjan Kristan s sodelavcem Milošem Klemenčičem in mgr. Miho Unkom. Gostom so v sejni sobi najprej prikazali organizacijsko-proizvodne značilnosti ZP Iskra, s posebnim poudarkom na proizvodnji klasičnih in semielektronskih telefonskih central. Ogledu filma „To je Iskra“ so sledili razgovori. V njih so kitajski obiskovalci obrazložili predstavnikom Iskre organizacijske in tehnične značilnosti kitajskih poštnih komunikacij. Pri tem so poudarili željo po izmenjavi informacij s tega področja (kjer so tudi sami dosegli podobno stopnjo razvoja kot Iskra) in poglobitvi prijateljstva med obema deželama. Še posebej so se zanimali za proizvodne kapacitete telefonskih central tipa Crossbar ter stikalni element v teh in avtomatskih centralah tipa Metaconta 10-C. Pri tem so posvetili posebno pozornost hermetičnemu Reedovemu kontaktniku, proizvodu tukajšnje TOZD.

Ob koncu svojega obiska so prvi predstavniki kitajskih PTT v naši OZD podarili kolektivu ličen album eksotičnih in privlačnih kitajskih znamk, opremljen z verzom znanega kitajskega poštarja – pesnika. Za naše glasilo pa je vodja delegacije izjavil naslednje:

„Današnji obisk je trajal prekratek čas, da bi dobili popolnejšo predstavo o Iskri. Kljub temu pa smo videli dosežke, ki so nas globoko impresionirali. Naše ugodne vtise bomo po vrnitvi posredovali tudi svojim kolegom. Ko smo prišli, so nas delavci lepo sprejeli, kar pomeni poglobitev prijateljstva med ljudstvom Jugoslavije in Kitajske. Ob tej priliki želimo pozdraviti člane kolektiva Iskre z željo, da bi še posebej uspešno sodelovali pri medsebojni ekonomski menjavi in na področju proizvodnje telekomunikacijske opreme.“

V. B. R.

realistično opozoril, da bo še tudi v prihodnje brez dvoma dovolj problemov, s katerimi se bo nujno soočilo, tako novo predsedstvo kot skupščina ZP Iskra. Ob slovesu je Vladimir Logar zaželel vsem delavcem, organom in organizacijam ZP Iskra veliko delovnih uspehov.

—mak—

Vladimir Logar odhaja iz Iskre

(Nadaljevanje s 1. strani)

Se boste iz gospodarstvenika spremenili v politika?

Kaj pa je „politika“? Če vzamemo politiko kot vsako družbeno dejavnost, s katero se ureja temeljni položaj človeka in družbe, bi lahko rekli da je del politika pravzaprav vsak, ki se ukvarja z družbenimi problemi. To so pa skoraj vsi – eni bolj, drugi manj intenzivno. Ali ni rekel že Lenin, da je politika pravzaprav koncentrirana ekonomika? Ekonomskih vprašanj ne moremo ločevati od političnih vprašanj! Ali je – denimo – inflacija zgolj ekonomsko vprašanje? Mislim, da ne, temveč je še kako tudi politično vprašanje! Ali je produktivnost in ekonomika poslovanja ter nacionalni dohodek samo gospodarsko vprašanje? Ne! Vse te kategorije so še kako tudi politično vprašanje, saj zadevajo celotno družbo, še zlasti delavski razred. Torej nič se ne spreminjam v politika, temveč področje dela postaja širše.

Se vam zdi, da v našem gospodarstvu primanjkuje politikov, ali, da v politiki primanjkuje več gospodarstvenikov; ali menite, da bi se tudi iz politike morali strokovnjaki vračati v gospodarstvo?

Z ozirom na to, da ni prave meje med gospodarstvom in politiko menim, da bi bilo prehajanje kadrov iz enega področja v drugega zelo koristno.

V čem se po vašem mnenju gospodarstvo in politika stikata, dopolnjujeta? Ali naš novi delegatski sistem v nečem to še bolj terja?

Osnovno vprašanje vsakega družbeno političnega sistema je, kdo razpolaga s presežno vrednostjo. Delegatski sistem na samoupravni, socialistični osnovi omogoča, da delavci, ki ustvarjajo dohodek in gospodarske dobrine direktno odločajo o delu dohodka na vseh področjih razširjene reprodukcije osebne in družbene porabe, to je na skupno in splošno porabo. Interes delavcev, kot tudi celotnega gospodarstva je, da so službe, zdravstvo, izobraževanje, socialne dejavnosti pa tudi državna uprava čim bolj učinkovite in racionalne. Tu se gospodarstvo in politika stikata in imata isti cilj, to je hitrejši razvoj proizvodnih sil na samoupravni, socialistični osnovi.

Katera bo prva naloga, ki se jo boste lotili na novi delovni dolžnosti? Pred skupščino SRS se postavlja zelo veliko število obširnih nalog. Predvsem bi rad opozoril na sprejemanje sistemskih zakonov, ki imajo osnovo v Ustavi in pa seveda na sprejemanje srednjeročnega plana 1976-1980, na vseh ravneh. Skušal bom seveda iz svoje skromne prakse v Iskri vnašati v te družbeno politične dokumente interes delavcev združenega dela in gospodarstva.

Kaj vam je osebno glavno vodilo pri opravljanju slehernega dela?

Moje spoštovanje mišljenja svojih sodelavcev in iskanje pozitivne rezultate v razvoju. V ljudeh moramo iskati po mojem predvsem pozitivne elemente, ker v njih tiči veliko energije in živ interes za razvoj družbe.

V Iskri ste preživeli več kot 10-letno obdobje. Kako osebno ocenjujete v čem smo v naših hotenjih dosegli dobre rezultate in kje bi v bodoče morali angažirati vse svoje moči?

Iskra je postala ugledna organizacija v Jugoslaviji in tudi v tujini. Računam, da bo Iskra tudi nadalje – kot je doslej – s takšnimi delavci samoupravljalci in vodstvom podjetja ter samoupravnimi organi dosegala uspešne rezultate doma in v svetu.

Mara Ovsenik

Minuli teden se je mudila v Iskri tudi petčlanska kitajska delegacija inženirjev PTT, ki so jo sestavljali Li Hai Peng, vodja skupine, Liu Chang Chun, Wang Diang Tang, Wang Hsiao Ming in Shen Chuan Lin. Pri nas si je ogledala tovarni telekomunikacijske opreme na Laborah in v Stegnah, vmes pa je bila na informativnem pogovoru pri pomočniku generalnega direktorja ZP Vladimira Klavs, odkoder je tale posnetek.

Odlikovanja za zaslužne delavce TOZD TV Pržan

Ob srebrnem jubileju pržanske tovarne televizorjev, je bilo predlaganih vrsto zaslužnejših delavcev za odlikovanja.

Petindvajsetletnico so slovesno praznovali lani 4. julija ob Dnevu Iskre. Odlikovanja pa so z nekoliko zamude podelili v sredo 24. marca letos.

Na skromni proslavi je pozdravil odlikovane in goste predsednik DS Drago Rozman. V uvodnih besedah se je na kratko dotaknil zgodovine TV sprejemnikov in poudaril, da je pržan-

ska tovarna ustanovila ne le solidno domačo tovarno, ampak tudi vrsto obratov, ki so se počasi osamosvojili in celo prerasli domače podjetje. Pržan je kar naprej investiral, ne glede na lastne koristi, saj je bilo v krajih z viški delovne sile toliko potreb in rok, ki so iskale delo. Širša slovenska in jugoslovanska skupnost je imela korist od prizadevnosti in ustvarjalne vneme strokovnjakov in delavcev. Zato je prav, da dobijo priznanja najzaslužnejši, ki so s tovarno in njeno rastjo rastle tudi sami in se razdajali za

korist delovne organizacije in naše samoupravne skupnosti. Podpredsednica občinske skupščine iz Šiške Majda Leničeva je vsem odlikovancem čestitala in razdelila odlikovanja, ki jim jih je podelil z ukazom predsednik SFRJ tovaril Tito.

Odlikovanja so prejeli naslednji delavci:

RED ZASLUG ZA NAROD S SREBRNO ZVEZDO

Jovičević Boško, Sojar Alojz, Štemberger Ivo, Zajc Edvard

RED DELA S SREBRNIM VENCEM

Beavs Anton, Fon Slavko, Gorjanc Rado, Keršič Jože, Pavlovčič Emil, Rakovec Rudolf, Slabe Ivanka, Tavčar Milan, Vučić Boris

MEDALJA ZASLUG ZA NAROD

Cerovac Ivan

MEDALJA DELA

Dvanajšček Marija, Grassi Oton, Jakopič Stanislava, Kastelic Ljudmila, Kranjec Marija, Kulčar Zvonka, Kumer Franc, Oblak Milica, Pipan Stanislav, Resman Ferdinand, Ropoša Terzija, Sussinger Franc, Vrhovnik Stane.

Skupina odlikovancev pred tovarno na Pržanu.

Spomini ob 30-letnici

Iskraši o Iskri

Tridesetletnica nasploh je mejnik v zgodovini, ki lahko pomeni zgolj letnico, lahko pa tudi marsikaj več. V primeru Združenega podjetja Iskra je to obletnica ustanovitve in prav je, da se ozremo nazaj na prehojeno pot. Poglejmo, kako so ta razvoj od prvih začetkov pa do danes, ko je Iskra postala že pravi industrijski velikan, doživljali člani kolektiva kot posamezniki. Poiskali smo nekaj Iskrašev, ki so člani kolektiva že od same ustanovitve Iskre ter pokramljali z njimi o njihovih doživljajih v teh tridesetih letih.

STANE OPARA

Stane Opara je prišel v sedanjo Iskro že v začetku l. 1942 in dela do danes v kranjski Elektromehaniki. Vmes je v letih 1946-48 služil vojaški rok. V prvem obdobju svojega dela — do konca l. 1946 — je bil urejevalec strojev na revolverjskih stružnicah. Potem je delal v tehnološki pripravi dela in diplomiral iz organizacije dela l. 1967. Danes dela kot organizator poslovanja in avtomatske obdelave podatkov na računalniku v Elektromehaniki.

„Spominjam se še tistih dni tik po osvoboditvi. Ko so zadnje nemške čete zapuščale naše ozemlje, so delavci naše tovarne, takrat še LGW, orga-

letalskega napada varovali stroje pred eksplozijami. Tudi te zidove smo takrat podrli in očistili delavnice. Kmalu po teh akcijah pa smo pričeli z delom na strojih. Spominjam se, da smo na stružnicah najprej popravljali majhna odliča kolesca za železniško signalizacijo. Iste dni je prišla v tovarno tudi I. tankovska divizija, ki je pričela na tovarniškem dvorišču in v nekaterih delavnicah popravljati svojo vojno tehniko. V drugih delavnicah pa smo že pričeli s prvo redno proizvodnjo — med drugim tudi kovinskimi obroči za vodenje gveda in drugimi izdelki.

V tem času smo že prišli do spoznanja, da je treba poleg obstoječe proizvodnje pričeti tudi z razvojnimi

kolektiv nikoli ni bil v zadregi, kaj delati. Problem je bil le v tem, kako izdelati vse, kar so razvijalci, konstrukterji in pripravljenci proizvodnje pripravili za izdelavo. Takrat je bila priprava proizvodnje ena sama služba, v kateri sta bili združeni tehnološka in gospodarska priprava proizvodnje. Delali smo v težkih pogojih in pomanjkanju materiala, strojev, orodja ter celo hrane. Vse je bilo še na karte, možnosti družbene prehrane pa še ne. Jaz npr. sem moral s lastnimi rokami na navadnem brusilnem stroju stanjšati sveder, da so lahko vrtali manjše luknjice v izdelke. Ročno sem moral brusiti navojna rezila. Prišlo je seveda tudi do raznih poškodb, za kar pa smo že imeli organizirano prvo pomoč v tovarni — v prostorih današnje TOZD Skupna proizvodnja delov.

Ko se je tankovska divizija umikala iz tovarne, smo se s posebno vnemo posvetili zbiranju materiala in orodja, da smo shranili in uskladičili vse, kar je ostalo uporabnega za proizvodnjo.

Ko je bil 6. sept. 1950 ustanovljen prvi delavski svet, ki je imel tedaj le posvetovalno vlogo, si delavci še nismo mogli predstavljati, kakšen ogromen napredek in družbene spremembe bo prinesla ta zgodovinska prelomnica. Danes pa je samoupravljanje stvarnost in praktične izkušnje tega že lahko vidi ves svet.“

Viktorija Budkovič-Rayyes

IEZE — TOZD POLPREVODNIKI, TRBOVLJE

Kljub problemom lani zadovoljiv ostanek dohodka

Če pravimo, da je bil lanski poslovni rezultat TOZD Polprevodniki v Trbovljah pričakovan, prav gotovo nismo rekli vsega, ali vsaj dovolj. Kajti upoštevajoč, da je lani na področju elementov za elektroniko vladala kriza in da so kljub vsem ostalim problemom, ki so pestili proizvodnjo, vendarle dosegli solidno realizacijo 77 milijonov dinarjev ter pri tem 1,76 milijona dinarjev ostanka dohodka — tedaj ta poslovni rezultat celo lahko ocenimo za dober.

Kljub neuspehu, ki ga je lani tovarna dosegla v neizpolnjenem izvozu, se je izkazala domača prodaja in nadoknadila izpad v izvozu, kar je končno dalo že zgoraj omenjeni finančni rezultat.

Takšen zaključek lanskega poslovnega leta je sicer obetalejši, celo optimistični začetek letošnjega leta. Toda kaj hitro so se pojavili novi uvozniki instrumenti, ki so tovarno polprevodnikov znova pahnili v težak položaj — pomanjkanje reprodukcijskega materiala.

V januarju in februarju so delali v pogledu materiala dejansko „iz rok v usta“, da ni prišlo do zastojev v proizvodnji, oz. prisilnih dopustov delavcev.

Razumljivo, da ob takih pogojih v prvih dveh mesecih proizvodnja ni dosegla načrtovane vrednosti, s tem pa tudi ne finančnega učinka, vendar se je nato v marcu položaj toliko izboljšal, da daje upanje na soliden zaključek prvega letošnjega trimesečja.

Za leto so v TOZD Polprevodniki načrtovali za 17 % več od lanske realizacije, kar spriči še prisotnih problemov tovarne prav gotovo pomeni precejšnjo nalogo. Nekako 70 % letošnjih izdelkov naj bi prodali na domačem trgu, 30 % pa v izvoz, medtem ko je bilo to razmerje lani 60:40 %.

Kronično pomanjkanje obratnih sredstev, katerega občutijo v TOZD Polprevodniki že vsa leta, bo ob novih gospodarskih predpisih tovarno postavilo v še težje pogoje. Ob novem načinu poslovanja na primer ne vedo, kako bo v prihodnje s plačevanjem tistih obveznosti, ki jih bo treba plačevati z denarjem (voda, elektrika, itd.)

Kot terjajo predpisi so banki že prijavili vse upnike in dolžnike in upajo, da jim bo le-ta dala aval na menice, da bodo lahko vsaj zagotovili nabavo potrebnega reprodukcijskega materiala.

Čeprav se delovni kolektiv že vsa leta obstoja tovarne v Trbovljah otepa s težavami takšne, ali drugačne vrste, ne izgublja volje in zaupanja v svoje sile in prihodnost. Kljub vsemu pa ga tarejo med drugim tudi nizki osebni dohodki, saj so tako v industriji elementov za elektroniko, kot tudi v trboveljski občini njihovi OD neke pri dnu lestvice.

To za tovarno nikakor ni vzpodbudna ugotovitev, ki bi se utegnila maščevati v fluktuaciji strokovnega kadra, s katerim so že tako in tako dokaj na kratko. Tudi s te strani si bodo morali v prihodnje, v še tako trdih in zahtevnih gospodarskih pogojih, vsestransko prizadevati za boljši poslovni učinek, ker je edino v tem tudi rešitev vprašanja nizkih osebnih dohodkov zaposlenih.

Trdoživemu delovnemu kolektivu želimo, da bi v svoji zagnanosti in vztrajnosti kar najučinkoviteje premagovali sprotne težave in ob danih možnostih dosegel kar najboljše poslovne rezultate.

— J. C. —

Dvoru pri Žužemberku. Prizadeti delavci, povečini doma iz Dvora, so z razumevanjem začasno odšli iz tovarne na delo v Novoles, kar je bilo v času najhujših težav v tovarni še vedno manj boleče, kot če bi jih zaradi pomanjkanja dela odpustili.

Razvojna pot TOZD Keramični kondenzatorji v Žužemberku kot smo videli ni lahka, čeprav bi, še zlasti ob uvedbi nove, perspektivne proizvodnje in ob za to potrebnih, sorazmerno majhnih investicijskih sredstvih, njene življenjske pogoje lahko bistveno izboljšali. In teh 3 milijone dinarjev le kaže neke dobiti in omogočiti, da se bo tovarna v Žužemberku spet vmila v krog tistih naših TOZD, ki lahko tudi uspešneje gospodarijo. J. C.

TOZD KERAMIČNI KONDENZATORJI, ŽUŽEMBERK

Za boljše poslovanje

Vrsta objektivnih pa tudi subjektivnih vzrokov je kriva težkih časov, ki jih je že zlasti lani preživljala temeljna organizacija združenega dela Keramični kondenzatorji v Žužemberku.

Posledica vseh teh vzrokov je bila v preteklem letu poslovna izguba v višini 2,62 milijonov dinarjev. Razen 890.000 dinarjev od nastale poslovne izgube je uspelo pokriti iz rezervnega sklada in drugih virov, za omenjeni znesek pa so se zares solidarno izkazale ostale TOZD ožje IEZE in ga pokrile iz svojih ustvarjenih sredstev.

Ne moremo in ne smemo pa se zadovoljiti z ugotovitvijo, da je bila za tak rezultat kriva vrsta objektivnih in subjektivnih vzrokov, ne da bi navedli vsaj nekaterih najbolj očitnih.

Eden izmed osnovnih in dovolj bolečih problemov te naše TOZD je nedvomno v nastanku še druge tovarne keramičnih kondenzatorjev in sicer tovarne Elektronske industrije Niš v Djevdjelji. Iskra v Žužemberku bi s svojo proizvodnjo lahko sama pokrila vse potrebe po teh izdelkih na domačem trgu, tako pa danes z dvojnimi količinami obvede tovarni lahko prodasta le del, za preostalo pa morata iskati možnosti za plasman na tujih tržiščih, razumljivo ob hudi tuji konkurenci in nižjih prodajnih cenah.

Prepčasno reagiranje na posamezne težave, težave s kooperanti, še zlasti pa kronične težave s finančnimi sredstvi, prav tako pa tudi s strokovnim kadrom, ki jim ga primanjkuje že leta — vse to je ob splošnih problemih našega gospodarstva ustvarilo dovolj težke pogoje. Problemom se je pridružil še znani neuspehi posel z izvozom v Romunijo in tako prav nič čudnega, če je kolektiv v Žužemberku proti koncu leta prejel 90 % osebne dohodka in je 60 delavcev ostalo skoraj brez dela.

Lansko jesen so na zborih delovnih ljudi temeljito pojasnili težave, v katerih se je kolektiv znašel in možnosti, da bi se iz njih izkopal.

Prodajna služba v IEZE, prav tako pa naša predstavništva v tujini, zlasti predstavništva v Italiji, ZDA in v Nemčiji so vložila veliko truda in naporov, da bi tovarni v Žužemberku zagotovili prodajo na tujem. Ti njihovi naporji so bili kronani z uspehi in tako je TOZD Keramični kondenzatorji letošnje poslovno leto začela z ugodnejšimi obeti.

Načrtovano proizvodnjo so namepravili prodati v naslednjem razmerju: 61 % na domačem, 39 % pa na tujih tržiščih. Toda že v januarju, februarju in marcu pa se je načrtovano razmerje bistveno spremenilo in tako so v tem obdobju na tuje prodali kar tridesetino proizvodnje, domači trg pa je pobral preostalo četrtino.

Glede na zelo nizke cene tovrstnim izdelkom na tujih tržiščih zato v Žužemberku ne morejo računati na kdove kako ugoden finančni rezultat v prvem letošnjem polletju, saj je pri sedanjem načinu proizvodnje s tolikšnim deležem ročnega dela komaj mogoče vzdržati konkurenčne prodajne cene v tujini. To še zlasti velja za trimerje za ameriški trg, pri katerih je

velika večina ročnega dela in naročene količine terjalo zaposlitev velikega števila delavcev, ker zaradi pomanjkanja sredstev proizvodnje še ni mogoče avtomatizirati.

Počasi in z dokajšnjimi naporji si v lastni režiji prizadevajo obstoječo proizvodnjo vsaj polavtomatizirati, a že tudi pri tem je denar največja ovira, da ne morejo hitreje napredovati. Upajo, da bodo v teh prizadevanjih le uspeli, kar naj bi se odrazilo v ugodnejših poslovnih rezultatih v letošnjem drugem polletju.

Kljub temu pa bo v aprilu potreben popravek proizvodnega načrta, čemur se ob obstoječem načinu proizvodnje in glede na naročila pač ne bomo mogli izogniti.

Srednjeročni načrt TOZD Keramični kondenzatorji predvideva proizvodnjo novih izdelkov — tenkoplastnih in večslojnih kondenzatorjev ter še nekaterih drugih, vendar so z investiranjem v novo proizvodnjo v zamudi, in že znanih vzrokov, predvsem zaradi pomanjkanja investicijskih sredstev, kar pa seveda močno ogroža pravočasno uresničitev teh obetavnih načrtov.

Nove izdelke sicer že znajo delati, ker so si v ta namen priredili star stroj, da pa bi tovrstna proizvodnja stekla normalno in tovarna začela prinašati, pa bi potrebovali okrog 3 milijone dinarjev pa ustrezno strojno opremo, toda — teh treh milijonov trenutno nimajo kje dobiti.

Danes je v TOZD Keramični kondenzatorji v Žužemberku zaposlenih 436 delav in delavcev, kar pa je za sedanji, v tolikšni meri še vedno ročni način proizvodnje, premalo. Po letošnjem načrtu naj bi jih zaposlili (brez VF keramike v Ljubljani) skupno 376, medtem ko so jih lani, v obdobju najtežjega pomanjkanja dela 40 odstopili podjetju Novoles, za njegov obrat v

Takšna je bila današnja orodjarna ELEKTROMECHANIKE v letu 1942.

nizirano stražili objekte, da jih umikajoči se sovražnik ne bi uničil kot se je to zgodilo s tovarno na Gaštelju. Nemška uprava je predala ključje ing. Hrovatinu, ki je potem nekaj časa (do prihoda delegata ministrstva za industrijo in rudarstvo ob koncu l. 1945) vodil tovarno. V tistem času pa do 8. marca 1946 je nosila tovarna naziv „Strojne tovarne“ Kranj, ko se je z odlokom Ministrstva za industrijo in rudarstvo preimenovala v „Iskro“ — tovarne za elektrotehniko in fino mehaniko.

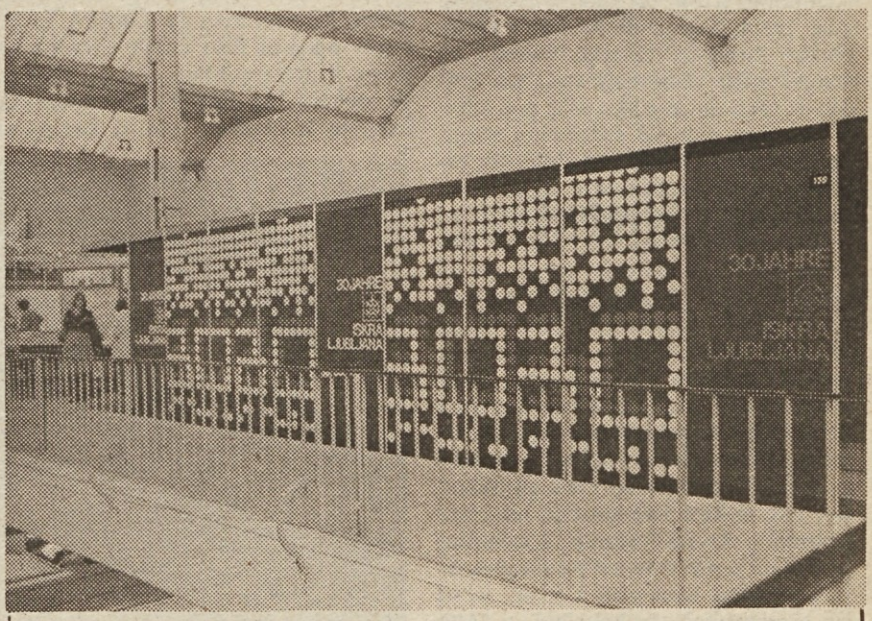
Prve dni po osvoboditvi smo se zbrali delavci, ki smo bili v tovarni LGW in jo takoj pričeli urejati. Očistili smo vso navlako in smeti s tovarniških dvorišč. Ko smo to dokaj hitro opravili, sem šel jaz do inž. Hrovatina in mu predlagal, da bi bilo dobro konstruirati strojni park in zaščititi stroje proti rji. Inž. Hrovatin mi je potem naročil, naj se zberejo skupine delavcev za posamezne delavnice in naj opravijo konserviranje strojev. V eni takih skupin sem sodeloval tudi sam. V delavnicah so bili takrat še postavljeni varnostni zidovi, ki bi v primeru

nalogami za nove izdelke. Kar kmalu je bilo slednjih že okrog 60 vrst. Ker pa je takrat imela tovarna zaradi enostranskega značaja medvojne proizvodnje delov za industrijo letal le omejene proizvodne možnosti, je bilo treba tudi proizvodnjo prilagoditi obstoječemu strojnemu parku. Po ustanovitvi Iskre 8. marca 1946, je tovarna oddala dokumentacijo in orodja za teh 60 izdelkov drugim tovarnam širom Jugoslavije. Te oddane proizvodne programe so zamenjali drugi. Kot prve smo pričeli izdelovati števe električne energije, merilne instrumente, vžigalne tuljave, avtoelektrične izdelke, kinoprojektorje, električne vrtalne stroje ter prejeli dokumentacijo za izdelavo indukcijskega telefonskega aparata. S tem je bil postavljen temelj proizvodnega programa za naše tovarne.

Pri tem želim poudariti ogromne zasluge malega števila razvijalcev, konstruktorjev, tehnologov in drugih, ki so sodelovali pri razvoju tovarne, saj smo vsi večkrat delali noč in dan, da smo opravili zadane naloge. Pri tem

Le megla se je videla minuli četrtek, ko se je povzpela sindikalna delegacija NDR na teraso naše stolpnice. Vzlic temu smo delegacijo, ki jo je vodil predsednik FDGB in član politbiroja enotne socialistične partije Nemčije Hary Tisch — v spremstvu je bil tudi predsednik republiškega sveta zveze sindikatov Slovenije Janez Barborič — ujeli za tale posnetek

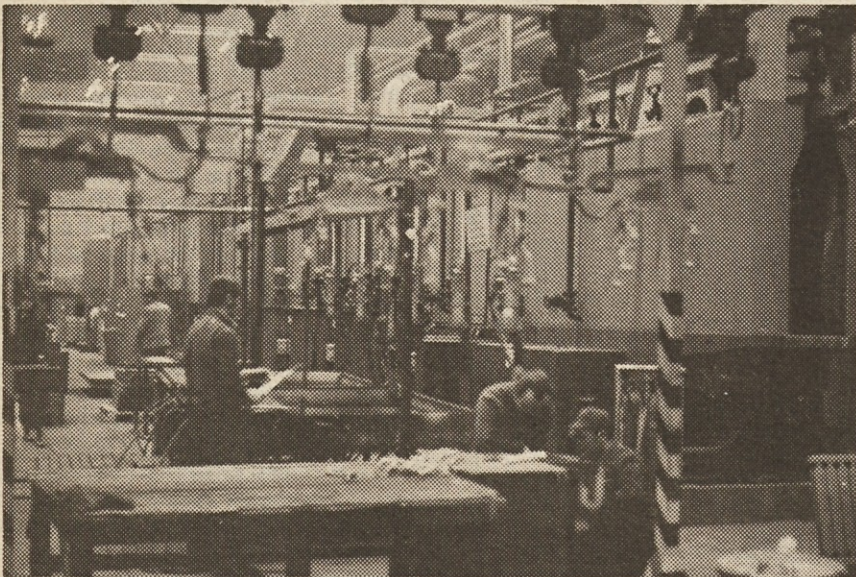
Naš letošnji sejamski nastop na mednarodnem velesejmu v Lipskem Nemška demokratična republika — je bil edinstven zaradi izredno moderne in uspešnega oblikovnega koncepta. Naši sejamski načrtovalci so — kot je na sliki dobro vidno — poudarili 30-letnico Iskre.

Obiskali smo Industrijo EMO Celje — TOZD

Radiatorji

Temeljna organizacija Radiatorji v celjskem EMO je približno tako velika kot druge v tem kolektivu, v katerem po velikosti odstopa le TOZD Posoda. V njej je zaposlenih 145 delavk in delavcev, od tega večina moških. Radiatorji, kot na kratko pravijo tej temeljni organizaciji, so razdeljeni na dva oddelka — za izdelovanje TRIKA radiatorjev ter EMOTERM radiatorjev. Prvi oddelek dela v starem posloplju, proizvodnja EMOTERM radiatorjev pa je v novem posloplju, v katerega so se preselili pred petimi leti.

Med teh nekaj splošnih podatkov o TOZD Radiatorji bi uvrstili še to, da delajo v dveh izmenah, redne nočne izmene nimajo, občasno pa morajo na ozkih grlih delati nadure kdaj pa kdaj tudi ponoči. Poprečni osebni dohodek v Radiatorjih ni najvišji; prej bi lahko rekli da je slab, saj je pod lanskeletnim slovenskim povprečjem in je lani znašal 2.940 din.

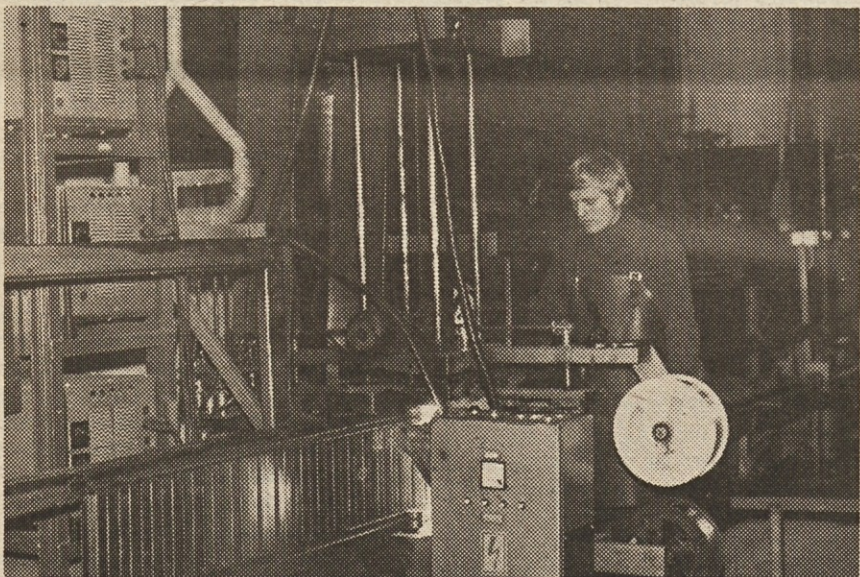

Naprava za elektroforetsko lakiranje v EMO je ena najmodernejših v Jugoslaviji.

TRADICIJA IN KAKOVOST

Radiatorje so začeli v EMO izdelovati že leta 1932. V začetnem obdobju je šlo le za manjše količine, saj so naredili na mesec le okoli 50 ton radiatorjev, medtem ko jih zdaj okoli 450 ton. Takrat so izdelovali le tako imenovane TRIKA radiatorje, in sicer po švedski licenci. Proizvodnja je bila izredno preprosta, strojni park pa je bil nadvse skromen. Imeli so le nekaj doma izdelanih strojev, v večini pa je

ponavljanjem že znane stvari, da so se podobne nevednosti v Iskri dogajale že večkrat, upajmo pa, da bomo vsaj v prihodnje znali denar pravilno naložiti in da nas tujci ne bodo tolikokrat naplatali kot so nas doslej. Res pa je tudi, da si ponekod upajo pokazati na takšne napake, medtem ko jih skušajo ponekod zatajiti in prikriti. No, v EMO so bili dovolj pošteni, da so takoj potem, ko so spoznali resnico, udarili plat zvana, kar se jim je kljub delni izgubi precej obrestovalo.

Anton Grabar dela ob stroju za vzdolžno varjenje razdelilcev na radiatorski bateriji.

delo potekalo ročno. Tik pred začetkom vojne se je proizvodnja povzpela na približno 150 ton radiatorjev na mesec.

Po osvoboditvi je proizvodnja začela hitro rasti, čeprav so imeli sprva nekaj problemov. Leta 1964, torej pred 12 leti so prešli na industrijski način proizvodnje. Takrat so tekoče trakove opremili z novimi, sodobnimi stroji, od katerih mnogi še zdaj preoblikujejo pločevino v radiatorske člene in baterije. Seveda so strojni park obnavljali tudi po letu 1964, tako da se lahko zdaj pohvalijo z mnogimi izredno sodobnimi stroji, predvsem različnimi stiskalnici, varilnimi stroji, velikansko napravo za elektroforetsko lakiranje in podobno.

Do leta 1970 so izdelovali le klasične TRIKA radiatorje, takrat pa so prešli tudi na proizvodnjo sodobnih EMOTERM radiatorjev. Kot vsak začetek je bil tudi ta precej težak. Največ preglavic so jim povzročali stroji, ki jim jih je neka nemška firma prodala kot izredno sodobne, v resnici pa so bili zastareli, predvsem pa neuporabni. Probleme so imeli približno dve leti, dokler niso končno teh „sodobnih“ strojev skoraj dobesedno pometal iz tovarne ali pa jih preuredili, oziroma zamenjali s stroji, ki so jih skonstruirali strokovnjaki v EMO samem. Ne bi zgubljali besed in čas s

čudno: so izredno sodobni, lepo oblikovani, imajo boljši toplotni izkoristek, boljše dimenzije, gladke površine in podobno.

Pred petimi leti, ko so jih začeli proizvajati, je bilo povpraševanje po TRIKA radiatorjih dosti večje, v zadnjem času pa je razmerje med prodajo ene in druge vrste radiatorjev približno enako.

LANI USPEŠNO

Kljub nekaterim težavam je TOZD Radiatorji prebrodila lansko poslovno leto dokaj uspešno. Največ težav so imeli zaradi delnega kopičenja zaloga EMOTERM radiatorjev, zaradi česar so morali prvotno zastavljeni načrt precej zmanjšati. V začetku lanskega leta so imeli za skoraj deset milijonov dinarjev zaloga, ki pa jim jih je do konca leta uspelo zmanjšati na tri milijone in pol dinarjev.

Celotni dohodek je znašal nekaj več kot 70 milijonov, dohodek skoraj 13 milijonov, ostanek dohodka pa okoli 2 milijona dvesto tisoč dinarjev. Proizvodni načrt so dosegli 94% prodajnega pa 95%. V primerjavi z letom 1974 so lani prodali za 11% več radiatorjev in to predvsem na račun prodaje izdelkov iz zaloga. Kot smo že na začetku omenili, je znašal lani poprečni osebni dohodek 2.940 dinarjev in je bil v primerjavi z letom 1974 višji za 21%. Zaradi zmanjšane proizvodnje so bili lani proizvodni stroški nekoliko manjši. Cene reprodukcijskih materialov so ostale na ravni leta 1974, povečali pa so se izdatki za reklamiranje izdelkov, kar je bilo nujno zaradi pospeševanja prodaje.

SMELI NAČRTI

Že letos bodo vse napore usmerili predvsem v povečanje prodaje, zlasti EMOTERM radiatorjev, osnovna dolgoročnejša usmeritev pa je izboljšanje tehnologije izdelave ter skrb za nadaljni razvoj. Za letos načrtujejo 15% povečanje proizvodnje. Računajo, da bodo načrt uspeli uresničiti predvsem s povečanjem proizvodnje EMOTERM radiatorjev. Že prihodnji mesec bo začela obratovati druga proizvodna proga teh sodobnih radiatorjev večjo proizvodnjo pa bodo dosegli tudi na račun večje izkoriščenosti strojnih zmogljivosti in boljše organizacije dela.

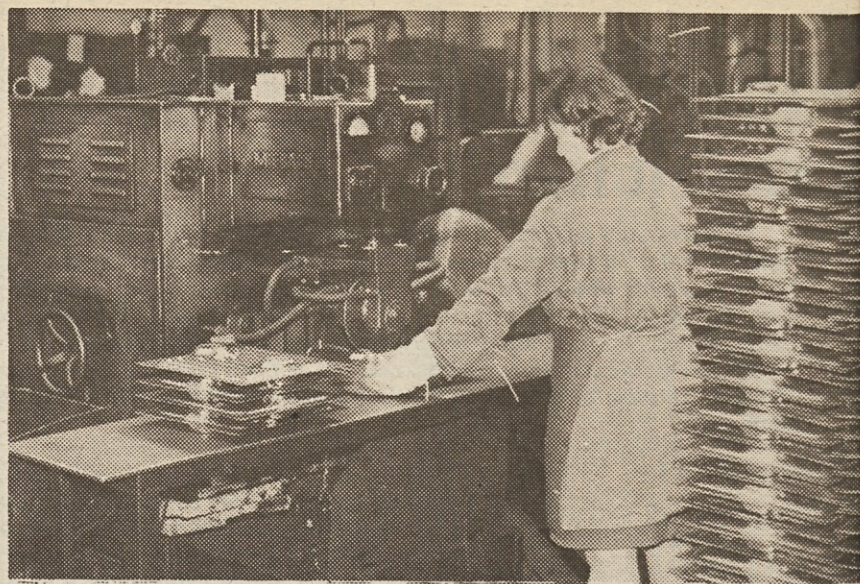
Čeprav so EMOTERM radiatorji že kar dobro osvojili tržišče, pa v EMO že načrtujejo nadaljnje izboljšave tega izdelka. Razvojni oddelek se je lotil predvsem izpopolnjevanja veznih kanalov, prirobnic, maskiranje čelne stene in podobno. Pred kratkim so uvedli tudi že eno od novosti — nov način embalaranja radiatorjev. Oba dosedanja tipa radiatorjev delajo po licenci, medtem pa že načrtujejo nov, lasten tip radiatorja. V razvoju imajo tudi nekatere druge izdelke toplotne tehnike, po katerih je trenutno največ povpraševanja.

HUDA KONKURENCA

EMO je tako po tradiciji kot po kakovosti še vedno vodilen proizvajalec radiatorjev v Jugoslaviji, česar se Celjani brez lažne skromnosti dobro zavedajo. Boli pa jih nekaj: kako je možno, da imamo v Jugoslaviji kar 22 proizvajalcev radiatorjev nihče od njih pa se ne more pohvaliti s kakšnim večjim uspehom. Mnoge tovarne so bile zgrajene brez dolgoročnejših načrtov, mnoge delajo na meji rentabilnosti, veliko pa je tudi takih, ki delajo z izgubo. Ne bi se spuščali v kritiziranje obstoječega stanja, kljub temu pa velja zapisati, da je jugoslovansko

Kakovost strojnega varjenja je izredno visoka, zato le redkokateri radiator pušča. „Ujeli“ smo enega takšnega, ki ga je popravil Stanko Pestivšek.

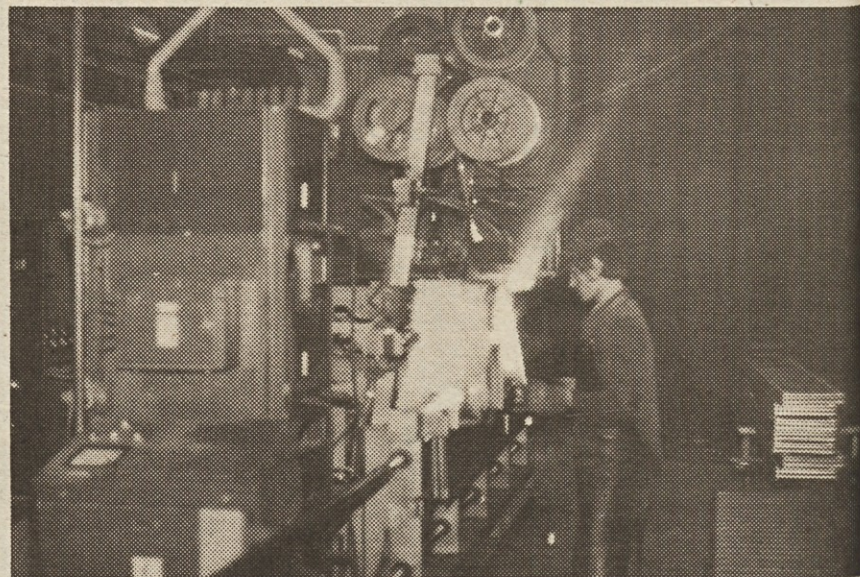
Ančka Kroflič dela na stroju za obodno varjenje členov TRIKA radiatorjev.

tržišče vsekakor premajhno za toliko proizvajalcev, izvažati pa se jim ne splača, zlasti ne zaradi visokih cen reprodukcijskih materialov na domačem tržišču.

Največ očitkov imajo na račun pločevine iz skopske železarnice.

VELIK UGLED KOMUNISTOV

Za TOZD Radiatorji je značilna tu-

Koordinatno varjenje sestavnih členov baterij. Na sliki Martin Lipar.

EMO pokriva s svojimi radiatorji več kot polovico jugoslovanskega tržišča. Podobno kot drugi se tudi Celjani niso odločili za izvoz, prvič zato, ker na tujih tržiščih ne bi bili konkurenčni zaradi visokih cen repro-

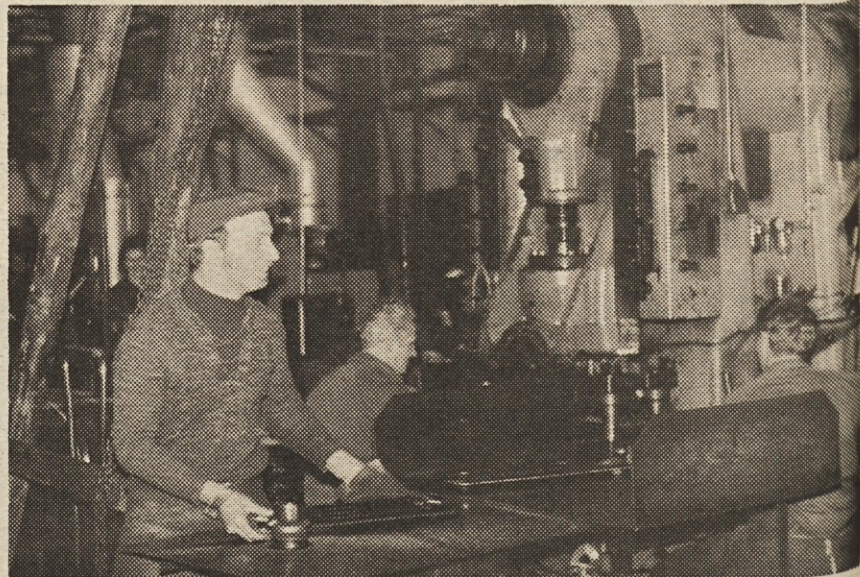
di izredno živahna dejavnost družbeno-političnih organizacij. Ta aktivnost je najbolj osredotočena v poslovanje temeljne organizacije ter v zvezi s tem v boljše gospodarjenje, doseganje planov, kadrovanje, izobraževanje in po-

Varjenje ploščic in prirobnic z navojem na baterijo EMOTERM radiatorjev.

dukcijskih materialov v Jugoslaviji, drugič pa tudi zato, ker bi s tem padel njihov delež na jugoslovanskem tržišču. Poudarjajo, da bi v primeru, če bi

dobno. Osnovna organizacija ZK je lani sprejela akcijski program vključevanja komunistov v uresničevanje stabilizaci-

Mihael Apat na posebnem brusilnem stroju gladi grobe pločevinaste robove radiatorskih členov.

izvažali, zavestno ustvarjali izgubo, saj bi za končni izdelek iztržili toliko kot bi doma plačali za material.

Reprodukcijske materiale v EMO delno uvažajo, po večini pa jih dobijo na domačem tržišču. Zaradi restriktivnih ukrepov pri uvozu bodo morali že letos skoraj povsem preiti na pločevino domače proizvodnje, ki pa ni le dražja, ampak tudi manj kakovostna.

cijskih ukrepov. Od 145 delavk in delavcev te temeljne organizacije jih je v zvezi komunistov približno desetina. Sestanke osnovne organizacije imajo vsak mesec, po potrebi pa tudi večkrat. Na njih obravnavajo gospodarsko problematiko njihove TOZD, gradiva za seje delavskega sveta, kadrovska

(Nadaljevanje na 5. strani)

Utrinki iz leipziškega sejma

Med vrvenjem mednarodnega sejma v Leipzigu, smo v trenutku, ko so poslovni dogovori dosegli prav svojo konico, skušali posneti tudi odmev tega tržnega tržišča v posamičnih pomenkih z vrstolskrinih predstavnikov in obiskovalcev iz raznih delovnih organizacij, začeni seveda pri samem predsedniku skupščine ZP Iskra Vladimirju Logarju, ki je v svojih prisrčnih stikih tako z ministri, kot z generalnimi direktorji sodelujočih firm ustvaril prevladujoči ton atmosfere. O teh izjavah, ki so bile podane predvsem ob podpisu pogodbe o sodelovanju med Iskro in VEB Carl Zeiss Jena smo že poročali v prejšnji številki, tokrat nam zato ostaja, da razgrnemo predvsem paleto ostalih mnenj.

POGOVOR S PREDSTAVNIKOM ZP ISKRA ZDENETOM SKOKOM

Na letošnjem leipziškem sejmju sem najprej poiskala predstavnika Iskre v DDR, Zdeneta Skoka. Beseda je dala besedo in brž sva bila pri osrednjem vprašanju, ki naju je oba angžiralo. Namreč, kaj bi dejal o letošnjem sejmju in deležu Iskre na njem on, ki najbolj pozna vzhodnonemške razmere.

„Ne le letošnji nastop — sploh že za zadnje desetletje velja, da v DDR predstavljamo primer solidnega jugoslovskega podjetja, ki ga tudi poslovni partnerji radi omenjajo. Glede našega razstavnega prostora letos in tudi sicer, naj dodam, da vsi, ki se tod ustavljajo, poudarjajo, da je okusno urejen.“

Prav danes pa bomo naše sodelovanje z DDR še razširili, saj bomo podpisali pogodbo o dolgoročnem sodelovanju s firmo VEB Carl Zeiss Jena. Naše sodelovanje s firmo VVB BuV pa bomo danes konkretizirali s podpisom dolgoročnega sodelovanja na področju avtomobilskih žarnic.

Leipziški sejem je zelo lepa priložnost, da partnerjem, ki se prav na leipziškem sejmju koncentrirajo, pokažemo najnovejše tokove v Iskri, vendar menim, da bi bil samo nastop na sejmju za naše poslovanje premalo, če ne bi že vnaprej pripravili vseh poslovnih konstrukcij in vseh tehniških vskladitev. Tako pa je sejem le pika na i.“

Kakšen je bil obisk sejma? Katerih obiskovalcev je bilo doslej največ?

„Po obiskih sodeč je poprečno 10 % partnerjev iz nesocialističnih dežel, predvsem iz dežel tretjega sveta. Predvsem znanje je namreč naš razstavljeni prostor izredno zanimiv, saj dobiva pogosto prav tu prvi stik z jugoslovskim podjetjem.“

Kako je bil pripravljen letošnji Iskrin razstavljeni prostor?

„Menim, da je bil s tehničnega stališča gledano dokaj usklajen. Razstavljali smo tokrat ožji izbor in sicer metaconta, laserje in debeloslojna vezja. Vemo namreč, kaj moramo razstaviti, kaj naši partnerji predvsem od nas pričakujejo. Za vzhodnonemške razmere namreč velja, da zaradi njihovega planskega sistema moramo ponudbo lansirati dolgoročno. Pri njih namreč gradimo posle tudi po tri leta!“

Zato je tem pomembneje, da se obnašamo solidno pri poslih, ki jih že imamo, da bomo nove spet dobili; če pokvarimo en posel, bomo zato vsaj nekaj drugih, ki bi jih sicer dobili, morali žrtvovati. Se je pa Iskrin promet v NDR v šestih letih štirikrat povečal!“

Pri ogledu eksponatov VEB Carl Zeiss, Jena: od leve: predsednik skupščine ZPV. Logar, predstavnik Iskre v NDR — Zdenec Skok in pomočnik glavnega direktorja Elektromehanike Ludvik Kuhar.

Kakšno višino je dosegel lanski izvoz?

„V preteklem letu je dosegel izvoz višino skoraj 6 milijonov dolarjev, kar predstavlja tako za Iskro, kot za NDR lep posel. Je bil pa to na področju NDR za Iskro rekord.“

Kje menite, da so zasluge za tako velike uspehe?

„Vsa zasluga gre naši veliki aktivnosti in pravilnemu konceptu!“

Ali imate kljub vsemu kakršnekoli težave pri svojem delu v tujini — konkretno v NDR in, če jih imate, kje so viri zanje?

„So težave! Predvsem naj omenim naše zakomplicirano poslovanje v zunanji trgovini, kar velja tako za organizacijo tega poslovanja v okviru države kot interno v Iskri. Domače razmere bi se dale hitreje urediti. Vedeti moramo, da je tudi zunanja trgovina stroka, s katero se ne more vsakdo ukvarjati.“

Naj se vrnem spet k našemu „štantu“ na sejmju v Leipzigu. Zdi se mi, da je vendarle pred njim in v njem vedno polno ljudi in da je zanimanje za Iskrino proizvodnjo veliko?

V zadnjih dogovorih so se Iskraši domenili o nastopu s partnerji iz NDR.

ISKRA — Industrija širokopotrošnih izdelkov, široka potrošnja n. sol. o. TOZD — Tovarne radijskih sprejemnikov. SPREJEMNIKI, n. sub. o. SEŽANA, Partizanska 82

razpisuje prosta delovna mesta

1. VODJA FINANČNE OPERATIVE — ni reelekcija

Pogoj:

- a) Visokošolska izobrazba ekonomske stroke — smer finančno knjigovodska, 5 let delovnih izkušenj v stroki
- b) Višješolska izobrazba ekonomske stroke — smer finančno knjigovodska, 7 let delovnih izkušenj v stroki, Poskusna doba tri mesece

2. VODJA FINANČNO ANALITSKEGA SEKTORJA — ni reelekcija

Pogoj:

- a) visokošolska izobrazba ekonomske smeri, 3 leta delovnih izkušenj
 - b) višješolska izobrazba ekonomske smeri, 5 let delovnih izkušenj
- Poleg splošnih pogojev morajo delavci na vodilnih delovnih mestih imeti moralno-politične in družbenopolitične vrline. Poskusna doba traja 3 mesece.

3. VODJA RAZVOJNEGA ODDELKA

Pogoj:

- Visokošolska izobrazba elektro stroke, 5 let delovnih izkušenj na takem delovnem mestu ter znanje nemškega in angleškega jezika
- Poskusna doba tri mesece

4. TEHNOLOG PANOGJE OJAČEVALNIH NAPRAV

Pogoj:

- Višješolska izobrazba elektro stroke, 7 let ustreznih delovnih izkušenj
- Poskusna doba 3 mesece

5. SALDAKONTI

Pogoj:

- Ekonomska srednja šola, 3 leta ustreznih delovnih izkušenj
- Poskusna doba 3 mesece

6. REFERENT UVOZA

Pogoj:

- Višja ekonomska komercialna šola — smer zunanje trgovine ali višja šola druge smeri in ustrezen izpit iz zunanje trgovine ter 4 — 5 let delovne dobe na ustreznih delovnih mestih in znanje enega svetovnega jezika
- Poskusna doba 3 mesece

Kandidati naj pošljejo prijave z življenjepisom, dokazilom o izpolnjevanju razpisnih pogojev, kandidati pod zap. štev. 2 pa še potrdilo o nekaznovanju. Prijave sprejema Iskra, Tovarna radijskih sprejemnikov Sežana, Partizanska 82. Rok prijave je 15 dni po objavi razpisa oz. do zasedbe delovnih mest.

narobe z releji, ki so sicer tudi kvalitetni proizvodi. Zadovoljivi so tudi potencimetri. Primer, kako se ne sme delati, pa so izdelki polikarbonat kondenzatorji, katerih kvalitete nismo vskladili z zahtevami kupca več kot dve leti. Tako se mi je celo zgodilo, da je kupec zaradi slabe kvalitete — vrtnjih je bilo okoli 90 % teh izdelkov — že sklenjeno pogodbo preklical in se tudi o vrtnjenih 90 % noče razgovarjati, da bi jih nadoknadili z dobrimi.“

Pa dobavni roki?

„Situacijo rešuje vedno zadnji kvartal. Tedaj dosežemo tako realizacijo, da je končni uspeh nad 95 %. Mislim, da moram ob tej priložnosti pohvaliti naše proizvajalce, namreč, da jim uspeva kljub neurejenosti in finančnim težavam še tako dobro posloovati.“

Vi ste predstavnik Iskre v Vzhodnem Berlinu. Kako poslujete, kako je s poslovnimi prostori, koliko sodelavcev imate?

Pravzaprav sem sam. Imam še eno sodelavko iz NDR. Kar se prostorov tiče moram priznati, da je marketing v Vzhodnem Berlinu, Hermann Maternstrasse 46 s skromnimi sredstvi uredil dva lična prostora v sklopu Jugobiroja.“

POGOVOR Z EDIJEM SONNENWALDOM

Kakšne perspektive ima ZP Iskra v NDR?

„Če hoče Iskra dolgoročno in kratkoročno programe, ki jih je sprejela na zunanje trgovinski konferenci na Otočcu realizirati, mora delež, ki je bil predviden za Vzhod, to je 25 %, plasirati na področje SEV. Brez udeležbe v tej višini in realizacije na Vzhodu po vsej verjetnosti prizadevanj ne bo dosegla,“ je odvrnil sobesednik, sicer pa si poslej le še zapisovala vprašanja in odgovore:

Kakšen je pri tem delež in vloga NDR?

„Iskra si je zastavila nalogo, da od lani doseženih 10 milijonov dolarjev izvoza proda na trgu NDR v letu 1980 za 30 milijonov dolarjev.“

Pa kaže da bomo tej nalogi kos?

Vemo, da smo že lani imeli težave pri bilanciranju specializiranih posameznih vrst blaga. To se je pojavilo tudi letos. Zato ne smemo ostati samo pri zdajšnjem načinu dela, na zgolj obstoječem sodelovanju in programu. Iskati moramo nove načine sodelovanja, nova področja in nove artikle. Eno izmed takih področij je področje elektrooptike, ki jo zadeva prav zdajšnji podpis pogodbe; podpisana pa bo tudi pogodba o avtomobilskih žarnicah, ki je specializirana — in bo veljala za naslednjih pet let. Pri tem poslu smo med ostalim sklenili, da bo 6 do 12 voltne avtožarnice Iskra izvažala, 24 voltne pa uvažala. Dodatno pa iščemo še naprej nova področja menjave, od avtomatizacije v industriji, preko avtomatizacije tehnoloških procesov, signalizacije v prometu, varilne tehnike in telekomunikacij.

Se pravi, da bo Iskra, če se bo na teh področjih plasirala, že dosegla planirani izvoz?

Vsekakor bi z udeležbo na teh področjih naš izvoz planirano povečali, istočasno pa bodo s tem razen izdelkov splošne potrošnje prisotne na vzhodno nemškem trgu vse Iskrine branže.

S kakšnimi težavami se srečuje Iskra v zunanji trgovini in kakšna je njena vloga v NDR?

Problem je, kako kljub našim še prostim zmogljivostim zadostiti po-

(Nadaljevanje na 6. strani)

Inozemske prakse

Štipendisti visokošolskih zavodov, ki želijo v letošnjem poletju opravljati prakso v tujini, naj se čim prej javijo v Službi za štipendiranje, Prešernova 27. Število mest je omejeno, zato pohitite. S prijavo prinesite s seboj tudi potni list.

IO KŠZPI

Obiskali smo Industrijo EMO

Radiatorji

(Nadaljevanje s 4. strani)

vprašanja, veliko pozornost posvečajo inventivni dejavnosti, sodelovanju s sindikatom, mladino in borci itd.

V zvezo komunistov so lani sprejeli pet novih članov. V akcijskem programu so si zadali kot eno glavnih nalog, da morajo v zvezo komunistov sprejemati predvsem delavce iz neposredne proizvodnje ter mladinke in mladince. Lanskoletno napako, ko je postal član zveze komunistov le en mladinec, bodo popravili že letos. Pobuda za to je prišla tudi od osnovne mladinske organizacije.

Osnovna sindikalna organizacija v Radiatorjih je podobno kot drugod nosilec vseh političnih akcij. Njeno delo je usmerjeno predvsem v reševanje družbene problematike zaposlenih, največ pa je doslej storila na področju rekreacije in letovanja delavcev, izobraževanja in reševanja stanovanjske problematike. Podobno kot v drugih TOZD je tudi v Radiatorjih delo sindikata, pa tudi drugih družbeno-političnih organizacij usmerjeno v enega najbolj kočljivih problemov, ki tare celoten kolektiv, to je vprašanje družbene prehrane. Medtem ko imajo v novem oddelku radiatorjev še kar prijetno urejeno jedilnico, pa morajo delavci v starih obratih jesti na delovnih mestih, ker pač druge ne morejo. Kdaj in kako bodo rešili problem družbene prehrane v celotnem celjskem kolektivu, verjetno še nihče ne ve, čeprav so bili načrti že zdavnaj končani. Bilo je tudi več variant, po-

bud in akcij, spet pa je osnovni krivec pomanjkanje denarja, da mora večina delavcev še vedno malicati na delovnem mestu, za strojem, ob peči, v skladišču.

Kot že rečeno je zdaj dejavnost vseh družbeno-političnih organizacij usmerjena predvsem v to problematiko in upajmo, da jo bodo kmalu tudi rešili.

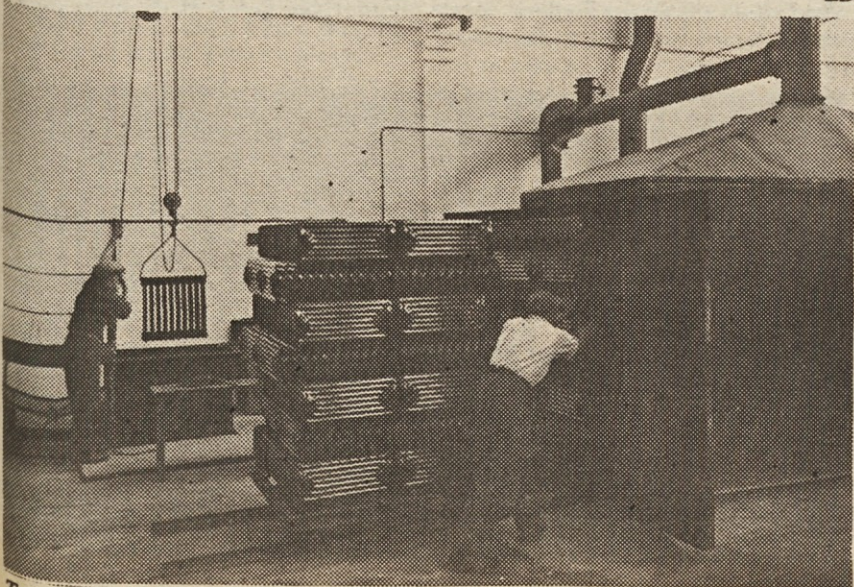
V Radiatorjih je okoli 40 mladincev. Njihova osnovna organizacija ima vsak mesec sestanek. Na njih obravnavajo predvsem poslovno problematiko. Mladinci se udeležujejo tudi različnih akcij in izobraževalnih seminarjev, prav zdaj pa so namenili največ pozornosti večjemu vključevanju mladih v teritorialne enote. Spomladi se bodo aktivno vključili tudi v urejanje okolice celjskega rekreacijskega centra Golovec.

Ker veliko mladih v TOZD Radiatorji nima končane osnovno-šolske izobrazbe, bodo v sodelovanju z delavsko univerzo v Celju letošnjo jesen organizirali dopolnilno šolanje. Udeležili se ga bodo lahko tudi tisti, ki zdaj delajo v izmenah.

Mnogi mladi pa tudi starejši delavci v Radiatorjih obiskujejo tudi različne tečaje, ki jih organizira Izobraževalni center Industrije EMO. Več jih je že končalo tečaje za varilce, vlagalce pri stiskalnicah in viličarje.

Delavci v TOZD Radiatorji z veseljem ugotavljajo, da je okrepljena dejavnost družbeno-političnih organizacij v njihovi temeljni organizaciji že dala več lepih rezultatov, kaže pa se predvsem pri boljšem gospodarjenju, delovni disciplini, kakovosti dela in podobno.

LD

Takole so pred vojno v EMO sušili sveže lakirane radiatorje.

Problemi zunanje trgovine

V zvezi z novimi restriktivnimi predpisi o načinu uvoznega poslovanja se je naš sodelavec pogovarjal z direktorjem direktije uvoza Iskra Commerce, TOZD Zunanja trgovina, Karlom Pavšerjem.

Katere so glavne težave in kako jih razvrščate?

Pri uvoznem poslovanju se pojavljata predvsem dve vrsti problemov, ki jih po izvoru lahko označimo kot objektivne in subjektivne. Prva skupina izvira izven ZP Iskra in obsega predvsem sistem predpisov in postopkov pri dobivanju uvoznih dovoljenj za predmete v okviru restriktivnega režima obravnavanja.

Druga skupina problemov pa izvira znotraj ZP, povzročajo pa jo neurejeni medsebojni odnosi in razmerja. Na te lahko tudi največ vplivamo in neposrednim, ali posrednim medsebojnim dogovarjanjem in sporazumevanjem precej dosežemo.

Kako je potekalo letošnje trimesečno poslovanje?

Celotno obdobje je potekalo v postopnem spoznavanju z instrumenti, postopki in načinom letošnjega uvažanja. Vzrok je bil v tem, da so se predpisi sami postopno razvijali in dopolnjevali – v ilustracijo naj navedemo podatek, da navodila še vedno prihajajo, torej celoten postopek še ni zaključen. Vendar to ne pomeni, da letos nismo delali. Lahko smo opravili nekatere lanske posle, prijavljene pri devizni kontroli Narodne banke Slovenije.

UTRINKI IZ LEIPZIŠKEGA SEJMA

(Nadaljevanje s 5. strani)

trebam nemškega trga. Pri nekooperacijskih pogodbah namreč vedno bolj vežejo izvoz z uvozom, ob tem pa stremijo v NDR za tem, da bi izvoz povečali, pri čemer bi pa uvoz ostal enak. Sploh se v NDR želijo orientirati na uvoz surovin in izvoz pameti; tako kot mi vsi, ki razvijamo svojo tehnologijo. Toda v okviru splošne jugoslovanske industrije – ali na sploh – je Iskra eden prvih partnerjev, ki so se vezali na NDR z dolgoročnim sodelovanjem. Zato danes pomeni ime in pojem jugoslovanskega giganta, ki je sposoben nuditi tehnično zahtevne in kvalitetne izdelke. Iskra je v NDR res znana tudi po dobri kvaliteti svojih izdelkov.

Kako je Iskra sploh prišla na vzhodnonemški trg, kje in kako se začela njena pot?

Leta 1965 je Iskra v okviru kolektivnega razstavnega programa Jugoslavije prvič razstavljala na leipziškem sejmu. Prisotna je bila le z nekaj izdelki, poudarek pa je bil tedaj na stikalni tehniki. Prvi kontakti izhajajo iz leta 1959; navezal pa jih je obrat za stikalno tehniko, ki je na tem področju opravil tudi pionirsko delo. Ugodno razvijanje poslovnih odnosov med obratom Stikal in VVB AG je porajalo zamisel o dolgoročni proizvodni vezavi. Zato smo leta 1967 podpisali prvo kooperacijsko pogodbo z NDR za področje nizkonapetostne stikalne in relejne tehnike. Ta pogodba je ustvarila, zaradi solidnosti poslovanja, tudi zaupanje in s tem osnovni pogoj pri nemškem partnerju, da nas je lahko sprejel za enega od svojih perspektivnih, dolgoročnih partnerjev v svojem centralnem planskem gospodarstvu. Rezultat tega sodelovanja in zaupanja so tudi vse dosedanje sklenjene dolgoročne pogodbe in pogodbe, ki so v pripravi...

Kaj pa naš sedanji nastop na sejmu?

Naš nastop tedaj in danes se ne da primerjati! Danes je Iskra industrija, ki je moderna, ki na področju elektronike in elektrotehnike ve kaj hoče. Na današnji razstavi je poudarek na treh področjih: na elektronski telefoniji, mikroelektroniki in laserski tehniki. Sicer pa je na letošnjem sejmu kar 140 kv. m površine odmerjenih Iskri. Večina prostora je namenjena poslovnim prostorom za komercialno-tehnične razgovore in sklepanje uvožno-izvoznih poslov za letos in že za leto 1977, kar pa je tudi v glavnem namen leipziškega sejma.

—mak—

Poleg tega smo lahko delali na področju uvoza predmetov, ki niso uvrščeni v restriktivni režim. Imeli pa smo velike težave prav zaradi predpisov, ki določajo, da je treba pred nadaljnjim uvozom zbrati vsa potrebna dokazila o lanskem uvozu. Potrebno je bilo sortirati in obdelati deset do dvajset tisoč dokumentov, kar je bilo zelo obsežno delo.

Vse obdelovanje podatkov je potekalo ročno, brez uporabe računalnikov, ki bi delo precej olajšali. Pred tremi leti pač nismo računali na možnost, da bo uvozni sistem postal tako zahteven.

Za obdobje od 1. marca naprej – govorimo o uvoznem poslovanju – bo prav tako treba dati poročilo o uvozu in izvozu, plačilih za uvoz in prilivih od izvoza in to za celotno obdobje od januarja 1974 do septembra 1975. Za obdelavo teh podatkov – 70.000 dokumentov – smo angažirali precej ljudi, temu ustrezno pa so se zato tudi dvignili stroški poslovanja. Lani še niso narasli tako občutno kot letos, zato se bojim, da bo naše finančno stanje, oz. možnost zagotovitve izplačil osebnih dohodkov, ki temelji na provizijah od vrednosti realiziranih poslov, zašlo v težaven položaj.

Poudarjam, da je pokrivanje stroškov uvoznega poslovanja odvisno od industrije, kajti Iskra Commerce kot organizacija skupnega pomena nima svojih dohodkov, kot na primer trgovinske organizacije. Zaostajanje v osebnih dohodkih pa povzroča še večje kadrovske probleme in fluktuacijo kadrov. Naš položaj se lahko samo poslabša, nikakor pa ne izboljša, če industrija ne bo pokazala ustreznega razumevanja.

Kakšna so določila za uvoz opreme v letošnjem letu?

Za vrsto materialov, ki so pomembni za proizvodne procese, ni natančno znano, kako priti do dovoljenj za uvoz. Uvoz opreme za leto 1976 pa je povsem ustavljen in zato večkrat prihaja do težjih problemov. Zaradi tega je pri nas ogrožena že normalna, da o razširjeni reprodukciji niti ne govorim.

Primer: če bi prišlo do okvare na stroju in bi bilo za popravilo potrebno uvoziti nadomestni del, to letos ne bi bilo možno, preprosto zato, ker lani takega dela nismo uvozili. Razumljivo je, da iz tega lahko izvirajo zelo hudi problemi.

Kdaj pričakujete, da se bo stanje normaliziralo?

Do tega bo nedvomno prišlo, vendar postopno. Gotovo stvari že lahko rešujemo tudi sedaj, čeprav težko. Potrebno je veliko časa, veliko potovanja v Beograd in predvsem veliko potrpežljivosti. Hkrati s tem se navezuje naslednja nevarnost. Odvisni smo od devizne dokumentarne kontrole pri Narodni banki, točneje od njihove hitre obravnave posla, seveda pa so tudi v Narodni banki zaradi novega načina poslovanja preobremenjeni, imajo težave s kadri, itd.

Katere so šibke točke notranjih, oz. subjektivnih problemov?

Prva slabost je v planiranju. Dostikrat grozi zastoj v proizvodnji, ker smo postavljeni pred dejstvo, da je treba določen material nemudoma uvoziti. Tega seveda v planu nismo načrtovali in logično pride do težav. Zagotoviti uvoz hitreje je nemogoče.

Druga pomanjkljivost je v tem, da je uvoz zelo razdrobljen. Letno imamo 12 – 15.000 prijav o zaključenih poslih pri Narodni banki. Zanimivo je,

Karl Pavšer – direktor uvoza v TOZD Zunanja trgovina IC.

da celotno gospodarstvo Bosne in Hercegovine ne presega te številke.

Zakaj pride do tega?

Sleherno naročilo drobimo. Čeprav bi bilo možno naročila za daljše obdobje združevati. To združevanje seveda ni neomejeno možno, kajti združeno podjetje Iskra temelji na predelovalni industriji, le-ta pa zahteva širok izbor uvoznih artiklov. Kljub temu bi število poslov lahko skrčilo, kar pa je odvisno predvsem od načrtovanja v posameznih TOZD in branžnih industrijah.

Katera pa je bistvena pomanjkljivost planiranja?

Ne znamo oceniti celoletnih potreb, iz česar sledi, da si prav tako ne moremo pravočasno zagotoviti dovoljenj za uvoz. Druga šibka točka pa je v časovni neuskladenosti zbiranja podatkov za potrebe uvoza.

Že zdaj bi morali začeti z zbiranjem podatkov za prvo trimesečje prihodnjega leta, to pa je trenutno nemogoče. Vzrok tiči v problematičnem finančnem položaju, v kadrovski in v nabavnih službah.

Pravite, da je finančni položaj zapleten in marsikaj celo resno problematičen. Zakaj?

V preteklosti smo bili v nenehni težavi zaradi nelikvidnosti. To je pomenilo, da industrija ni zmogla sproti poravnati obveznosti. Prišlo je do neljubih zamud, ki so nas večkrat spravile v zelo neugoden položaj pri dobaviteljih. Prišlo je celo do tega, da so zaustavili redno dobavo.

Že zdaj imajo tovarne za 130 milijonov dinarjev zapadlih obveznosti v inozemstvu. Bojim pa se, da bo po prvem aprilu, ko bo stopil v veljavo novi zakon o zavarovanju izplačil med uporabniki družbenih sredstev prišlo do novih težav, če bodo industrije in TOZD „pozabile“ na stare dolgeve zaradi obveznosti do novih, tekočih.

Iz vsega tega se lahko izcimi izredno kritičen položaj, če bi dobavitelji prekinili z rednim dobavljanjem za proizvodnjo nujno potrebnih materialov. Že v preteklosti smo posredno in neposredno veliko opozarjali na pomembnost tega vprašanja. Rezultat pa je izredno slab, letos smo uspeli likvidirati le neznamen del teh obveznosti.

Še enkrat pripominjam, da je problem izredno resen, še posebej pa se bo zaostрил z uvedbo novega načina poslovanja. Po prvem aprilu bo potrebno že vnaprej zagotoviti denar za plačilo stroškov, carine itd. Hkrati pa bomo morali dati menico z rokom plačila 60 dni za plačilo fakture dobaviteljem. To bo nedvomno zelo obtežilo položaj, ki je že sedaj zadosti težaven.

Stane Fleischman

ISKRA – INDUSTRIJA ELEMENTOV ZA ELEKTRONIKO (kratko: ISKRA – IEZE Ljubljana, Stegne 17)

Skladno z zakonom o konstituiranju organizacij združenega dela in njihovem vpisu v sodni register in po 18. členu 1. odstavka iz statuta delovne organizacije, komisija za razpis pri DS Iskra – IEZE, Ljubljana, Stegne 17, ponovno

razpisuje
(ni reelekcija)

delovno mesto:

delavca s posebnimi pooblastili in odgovornostjo v delovni skupnosti skupnih strokovnih služb

DIREKTORJA SPLOŠNO KADROVSKEGA PODROČJA

Pogoji:

- da imavisoko ali višjo strokovno izobrazbo ustreznih smeri
- da ima 5 letno prakso v stroki in na odgovornih delovnih mestih v gospodarstvu
- da ima strokovne, poslovne in organizacijske sposobnosti
- da je moralno in politično neoporečen ter samoupravno usmerjen

Pismene prijave in dokazila o zahtevanih pogojih predložite do 15. aprila 1976 „Razpisni komisiji Iskra – IEZE Ljubljana, Stegne 17.“

Komisija za razpis bo o izbiri kandidatov in o imenovanju obvestila vse, ki bodo kandidirali v enem mesecu od izteka razpisnega roka.

Za vse potrebne informacije naj se kandidati obračajo na kadrovske službe v DO ISKRA – IEZE Ljubljana, Stegne 17.

Krepak stisk delavskih rok

V časopisu Iskra smo že poročali, da bodo novogoriško ISKRO obiskali delavci iz raznih torinskih tovarn in nam s tem vrnilo obisk iz lanskega leta, ko je odšlo v Torino preko 550 delavcev Avtoelektrike.

Ta obisk so nam italijanski delavci vrnilo pretekli petek, ko so prišli s predstavniki deželne vlade Piemonte, pokrajinskega odbora in občinskega odbora v Torinu ter naprednih sindikalnih organizacij najprej v našo delovno organizacijo. Na dvorišču Iskre je bilo srečanje nadvse pristrčno. Opaziti ni bilo nikakršne utrujenosti dolge vožnje, saj so v tem trenutku prišle do izraza edino le stekane niti prijateljstva med italijanskimi in jugoslovanskimi delavci.

Med italijanskimi delavci je bil tudi predstavnik italijanskih partizanov, ki je predsedniku ZB Avtoelektrike Živku Koklju izročil spominsko darilo.

Goste smo razdelili v osem skupin. Zaradi bližine meje, nismo imeli nikakršnih pregledov poiskati osem naših delavcev, ki odlično govorijo italijansko, in ne samo to. Ti delavci so stari Iskraši, ki poznajo našo proizvodnjo že od začetka, zato nismo bili nič presenečeni po končanem ogledu, ko so hoteli italijanski delavci izvedeti, iz katerega mesta v Italiji smo si „sposodili“ vodiče.

Kasneje so mi vodiči pripovedovali, da to ni bil samo ogled proizvodnje, pač pa še in še vprašanj, ki so bile vezane na delovna mesta, na tehnologijo in seveda na družbeni standard zaposlenih.

Po ogledu smo goste povabili v delavsko restavracijo, kjer jim je namestnik glavnega direktorja Kokelj Vincenc orisal nastanek in zgodovino Avtoelektrike, predsednik DS Štefanič Drago pa jih je seznanil z našim samoupravnim sistemom. Z velikim zanimanjem so spremljali izvajanje predstavnikov Iskre, saj so bili med udeleženci tudi taki, ki so prvič slišali za naš samoupravni sistem.

Predstavniki dežele Piemonte se je za naš sprejem pristrčno zahvalil in med drugim dejal: „Dragi tovariši, dragi prijatelji iz Iskre, dragi delavci v Sloveniji in Jugoslaviji. Stejem si v veliko veselje, da vam v imenu dežele Piemonte iznesem topli, bratski in

solidarnostni pozdrav. Rade volje sm se odzvali vašemu vabilu lansko leto, da vas obiščemo, saj smo pričani, da se prijateljstvo delavcev med deželo Piemonte in Novo Gorico, pa ne samo to, to je prijateljstvo med Jugoslavijo in Italijo, ki se hrani in vzdržuje, ki se krepi v takih bratskih srečanjih in stikih, kot je današnje.

Prijetno sem bil presenečen, ko sem si ogledoval vašo proizvodnjo. Nikakor si nisem mogel niti od daleč predstavljati, da ste tako veliki, tako dovršeni. Na parkirnem prostoru sem opazil ogromno številno avtomobilov. Na delovnih mestih je zaposlenih veliko ženske delovne sile. Nad tem sem presenečen. To mi da misliti, da pri vas ni ekonomske krize, pri vas ni brezposelnosti.

Dovolite, da vam glede teh uspehov izrazim manj pristrčni kompliment, ker pri nas ni tako. Pri nas so težja obdobja, vendar se tudi mi borimo in se zavedamo, da bomo le z enotnostjo in s skupno močjo zagotovili boljši jutri, še posebno kar se tiče dela in pravil. Na teh področjih pa ste vi že uspeli. Naj poudarim še enkrat, da je naša borba proti kakršnemkoli izrabljanju človeka po človeku, držimo se Marxovega nauka – enotnost vseh delavcev.“

Z italijanskimi delavci smo v spomin na obisk v naši delovni organizaciji izmenjali spominska darila.

Delegacijo dežele Piemonte in mesta Torina je v soboto dopoldne sprejel predsednik Skupščine občine Nova Gorica Jože Šušmelj s svojimi sodelavci in predstavniki družbenopolitičnih organizacij. Predsednik skupščine je goste področno seznanil z razvojem občine in delegatskim sistemom pri nas. Za tem je tekel spročen pogovor o življenju in delu v novogoriški občini, gostje pa so povedali, da se delavstvo bori za svojimi družbene odnose in da skuša vlada po svojih močeh z naprednimi sindikati in drugimi naprednimi in političnimi organizacijami sodelovati.

V sodelovanju s politično agencijo so si gostje ogledali še vinsko klet v Vipavi, Postojnsko jamo ter kulturne in zgodovinske spomenike na Goriškem.

V soboto zvečer smo pripravili novem hotelu Argonavti pristrčno srečanje delavcev Iskre z italijanskimi gosti. Ob revolucionarnih in partizanskih pesmih, ki jih je pel moški pevski zbor „Ciril Silič“ nad katerim imamo Avtoelektrika pokroviteljstvo, smo imeli še veliko povedati, dobili smo veliko novih prijateljev. Ta kulturni večer je hkrati pomenil slovo, ki je bilo boleče, a pristrčno. Italijanski prijatelji so nam ob slovesu obljubili, da bodo naše pozdrave prinesli tudi svojim sodelavcem in jim povedali vtise, ki so bili nadvse prijetni v času bivanja v Jugoslaviji.

Vsi skupaj pa smo ugotovili, da naše vežejo isti cilji delavskega razreda, zato srečanje vsekakor ni bilo zadnje.

Marko Rakušček

Predsednik DS Drago Štefanič izroča predstavniku dežele Piemonte spominsko darilo.

V hotelu „Argonavti“ v Novi Gorici, kjer smo pripravili kulturni večer, je bilo zbranih nad 300 delavcev iz Piemonta in Avtoelektrike.

Uspela zabavno glasbena

prireditiv

„Iskra poje“ – Dvakratni uspeh Nevenke Šfiligoj – Veliko število nastopajočih in obiskovalcev potrjuje zanimanje za to zvrst glasbe

V dvorani tovarne telekomunikacij na Laborah je bila 19. marca prva zabavno-glasbena prireditiv „Iskra poje“. Organizirala jo je komisija za kulturo pri ZSMS ELEKTROMECHANIKE Kranj skupaj z osnovno organizacijo ZSMS tovarne TEA, ki je bila tudi pobudnik te prireditve. Na njej so nastopili pevski-amaterji iz Industrije za telekomunikacije, elektroniko in elektromehaniko. Prireditiv je bila letos prvič. Organizirana je bila z namenom, da bi naš glasba in petje spremljali vsak dan na naših delovnih mestih, tako kot nas je spremljala v bojih in prizadevanjih med NOB. Poleg tega pa organizatorji želijo vzbuditi zanimanje za te vrste prireditiv v delovnih organizacijah, predvsem med mladimi.

Večer je bil sestavljen iz dveh delov: iz prvega-tekmovalnega in drugega – zabavnega. V prvem delu se je občinstvu predstavilo 13 pevcev in en duet. Ocenjevala jih je žirija občinstva, ki so jo sestavljali vsi obiskovalci v dvorani in pa posebna žirija. To so sestavljali trije člani, ki sicer niso profesionalni glasbeniki, vendar se ukvarjajo z glasbo več ali manj vsakodnevno.

Na prireditvi „Iskra poje“ so peli pevci: Tatjana Kristanc, Franci Mežnar, Franc Dornik, Damjana Brejc, Franc Deržič, Cveta Dolinar, Branko Grden, Nevenka Šfiligoj, Franc Blaznik, duet Tatjana in Cveta, Janez Žgajnar, Drago Zore, Stane Marn in Bernarda Bencek. Vse pevce je spremljala vokalno-instrumentalna skupina „Dar“ iz Senčurja, ki jo vodi Kazimir Mohar, zaposlen v tovarni TEA. „Dar“ ne spada med tiste skupine, ki se hočejo prebiti s pomočjo znanih in priljubljenih „hitov“, temveč dajejo prednost lastnim skladbam. Prav zaradi tega jih večkrat slišimo na

Prvi nagradi žirije občinstva in izbrane žirije je dobila Nevenka Šfiligoj, ki je zapela popevko „Nežne strune violine“.

popevko „Sava šumi“. Stane je že star znanec podobnih prireditiv, pred leti pa je bil tudi pevec pri ansamblu „Eros“. Stane si deli z Brankom Grdenom tudi tretje mesto posebne izbrane žirije. Za Branka je bil to prvi javni nastop, zapel pa nam je popevko „Polnočni kavboj“. Posebna izbrana žirija je pohvalila tudi pevko Bernardo Bencek za izvajanje popevke „Otroška ljubezen“ in pevca Janeza Žgajnarja za izvajanje popevke „Only you.“

Vsi pevci so za nastop prejeli priznanja, zmagovalka Nevenka Šfiligoj pa je za nagrado prejela baterijsko uro, darilo TOZD Mehanizmi iz Lipnice.

V zabavno-glasbenem in humoriističnem drugem delu prireditve je nastopila skupina „Dar“ s svojimi gosti. Sodelovali so pevci: Frenk Čebulj, Roman Peternel, Janez Žgajnar, Drago Zore, Branko Grden, in Stane Marn. Igralca Leonida Karner in Vinko Peternel sta odigrala skeč „Direktor“, igralca iz Mehanizmov pa sta predstavila skeč „Socialistična tašča“. Sodeloval je tudi humorist Čipsi. Za prijetno razpoloženje med obiskovalci so poskrbeli organizatorji tudi s šalji-

Cepprav se Janez Žgajnar ni uvrstil na vidnejše mesto, bo poslušalcem ostal v spomin, saj je odlično zapel angleško popevko „Only you.“

koncertih rock-glasbe kot pa na plesih. Tak način je treba vsekakor pohvaliti.

Žirija občinstva in posebna izbrana žirija sta prisodili prvo mesto Nevenki Šfiligoj, ki je zapela popevko „Nežne strune mandoline“. Za 17-letno Nevenko je bil to prvi aplavz. Takoj po prireditvi nam je vsa radostna povedala: „Sama ne morem verjeti. Srečna sem, presrečna. Nisem upala na uspeh, niti na kakšno boljše uvrstitev ne. Pet sem šla iz veselja do petja, zdaj pa sem kar dvakrat zmogala. Ne vem, komu naj se zahvalim za ta uspeh.“ Drugo mesto žirije občinstva in prav tako posebne žirije je dobil Franc Blaznik, ki je zapel lastno pesem „Meksiko“. Franc ima za seboj že kar lepo število nastopov z zborom. V mladih letih je začel peti pri tedanjem zboru v Besnici, potem pa je dve leti prepeval pri zboru KUD „Stane Žagar“, Kropa. Z zborom je sodeloval tudi na številnih koncertih po Sloveniji in Avstriji. Tretje mesto je po sklepu žirije občinstva zasedel Stane Marn, ki je zapel

vim tekmovanjem – prenašanju balonov z žičnatimi krtačami.

Prireditiv „Iskra poje“ si je ogledalo okoli 450 ljudi. Ker je zelo dobro uspela, organizatorji upajo, da bo postala tradicionalna. Bilo je nekaj tehničnih napak, ki pa bi jih radi mladi prihodnje leto s pomočjo ostalih članov kolektiva odpravili. Želijo pa tudi, da bi se število pevcev povečalo in da bi se ta prireditiv razširila na območje celotnega ZP Iskra v obliki festivala Iskrinih pevcev – amaterjev. Prav zanimanje in razmeroma dokaj veliko število obiskovalcev je dokaz, da je za te vrste prireditiv v delovnih organizacijah veliko zanimanje. Hkrati naj omenimo tudi možnost vzbujanja interesa za kulturno udejstvovanje med neposrednimi proizvajalci, saj je bila večina nastopajočih prav iz njihovih vrst. Če bodo podobne prireditve organizirali tudi v drugih delovnih organizacijah, potem je namen organizatorjev letošnje – „Iskra poje“ – dosežen.

Mirko Erzlin

S satiro proti odklonom

RECITATORJI ELEKTROMECHANIKE DRUŽBENO ANGAŽIRANI – HUMORISTI IN SATIRIKI ŠE POSEBEJ DOBRODOŠLI

V okviru oživljanja kulturne dejavnosti med kolektivom DO Industrije za telekomunikacije, elektroniko in elektromehaniko je bilo že pred časom opazno veliko zanimanje posameznikov za estetsko posredovanje slovenske knjižne besede.

Recitatorji so ustanovili svojo skupino l. 1969. Pri tem jim je precej pomagalo z literaturo, lektorji ter vajami Prešernovo gledališče v Kranju. Vsak član recitira tako v okviru matične delovne organizacije kot tudi na terenu. Ob ustanovitvi je štela skupina 8 članov, danes pa jih ima že 16.

Delovni program recitatorjev v okviru kulturne komisije pri sindikatu Elektromehanike letos obsega poleg čistega recitatorskega posredovanja tudi namen, preiti v pravo gledališko ustvarjanje v okviru Iskre. Ta prehod naj bi uspel s stokovno pomočjo vodstva Prešernovega gledališča. Posebnost gledališkega dela ustvarjalnosti Iskrine recitatorske skupine bodo satire, ki naj bi poživljale in popestrile siceršnji uradni videz proslav ob raznih dogodkih. Omenjene satire naj bi delovnega človeka na šaljiv način

opozarjale na odklone v vsakdanjem življenju in delovnih sredinah (česar včasih nočemo opaziti) ter tako na svojski način pomagale pri krepitvi samoupravljalске zavesti v kolektivu in drugje.

Ker je vsebinsko ta program kulturnega dela dokaj nov, želijo člani recitatorske skupine pritegniti v svoje vrste tudi naključne humoriste in satirike, ki bi pisali ustrezne tekste za to skupino.

Naj ob koncu še javno pohvalimo člane omenjene skupine za razumevanje in takojšnje odzive na posamezne prošnje bodisi sindikata bodisi koga drugega, kadar je bilo treba (često tudi v zadnjem trenutku) priskočiti na pomoč pri izpolnitvah programa kakšne proslave ali prireditve. Prošnjam so se odzivali takoj in brez pogojev. Zato pa uživajo tudi vso pomoč tako pri organizaciji kot financiranju svoje dejavnosti s strani sindikata. Menimo, da je takšen način sodelovanja lahko vzor tudi delu na čisto drugih področjih ustvarjalnosti Iskrinega velikega kolektiva.

Viktorija Budkovič-Rayyes

Volitve so uspele

Preteklo sredo 24. marca je bila ISKRA – Avtoelektrika Nova Gorica svečano okrašena. Ta dan je namreč 1700 delavcev, kolikor jih je zaposlenih v Iskri v Novi Gorici volilo svoje delegate v vse samoupravne organe in sicer:

v delavski svet TOZD in DSSS, v svet za medsebojna razmerja, v delavski svet delovne organizacije in v delavski svet ZP Iskra in EKI. Volitve so izredno dobro uspele, saj smo se vsi v Avtoelektriki zavedali te naše samoupravne obveze, ki izhaja iz vsebine združenega dela in jo opredeljuje naša ustava. In še ena novost na letošnjih volitvah je bila. Prvič smo volili vse delegate v samoupravne organe po samoupravnih delovnih skupinah. Ta nov sistem daje še večjo možnost izvoliti v samoupravne organe res najboljše.

Na posnetku: Tovarna velikih zaganjalnikov je razdeljena zaradi velikosti na osem samoupravnih delovnih skupin. Prav zato je bila tudi volilna komisija, ki je na gornjem posnetku številčnejša. Marko Rakušček

ISKRA – INDUSTRIJA ELEMENTOV ZA ELEKTRONIKO, N. SUB. O., LJUBLJANA, STEGNE 17

ODBOR ZA MEDSEBOJNA RAZMERJA DELAVCEV V DELOVNI SKUPNOSTI SKUPNIH STROKOVNIH SLUŽB

objavlja naslednja prosta delovna mesta:

PROGRAMSKO TEHNIČNO PODROČJE

1. PROJEKTNI VODJA
2. STROKOVNI SODELAVEC
3. PROGRAMER PROJEKTANT
4. EKONOMIST
5. POM. DIR. ZA RAZVOJ
6. PROGRAMER RAZVOJA
7. POM. DIR. ZA KVALITETO
8. RAZVIJALEC PROJEKTANT
9. TEHNIČNI RISAR
10. PLANER
11. INO-KORESPONDENT

Pogoji za zasedbo delovnih mest:

K 1. visoka izobrazba tehnične ali ekonomske smeri, 5 let prakse, ali višja izobrazba tehnične ali ekonomske smeri 8 let prakse, pasivno znanje angleščine ali nemščine

K 2. visoka izobrazba tehnične smeri, 5 let prakse, ali višja izobrazba tehnične smeri 13 let prakse, pasivno znanje dveh svetovnih jezikov

K 3. visoka izobrazba tehnične smeri, 5 let prakse, ali višja izobrazba tehnične smeri, 8 let prakse, pasivno znanje angleščine ali nemščine

K 4. visoka izobrazba ekon. smeri, 2 leti prakse, ali višja izobrazba ekon. smeri, 4 leta prakse

K 5. visoka izobrazba tehnične smeri, 5 let prakse na področju raziskovalnega dela, aktivno znanje angleščine in pasivno znanje nemščine

K 6. visoka izobrazba tehnične smeri, 4 leta prakse, ali višja izobrazba tehnične smeri, 8 let prakse, pasivno znanje angleščine ali nemščine

K 7. visokošolska izobrazba tehnične smeri, 5 let prakse na področju kvalitete ali razvojno-raziskovalne dejavnosti, aktivno znanje angleščine ali nemščine

K 8. visoka izobrazba – elektronika, 3 leta prakse, ali višja izobrazba – elektronika, 6 let prakse, pasivno znanje angleščine ali nemščine

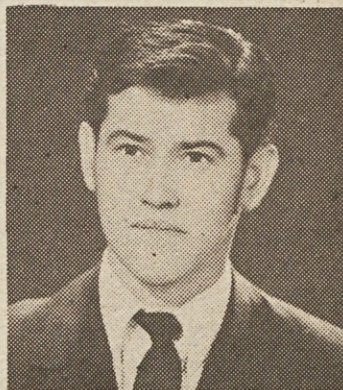
K 9. osemletka, tečaj za tehnične risarje, 2 leti prakse

K 10. visoka izobrazba tehnične ali ekon. smeri, 2 leti prakse, višja izobrazba tehnične ali ekon. smeri, 4 leta prakse, pasivno znanje angleščine in nemščine

K 11. visoka izobrazba jezikovne smeri, 3 leta prakse, ali aktivno znanje angleščine in nemščine, 6 let prakse

Pismene prijave sprejema kadrovska služba ISKRA – IEZE Ljubljana, Stegne 17, objava velja do zasedbe delovnih mest.

Tonetu Ambrožiču v slovo

V soboto 27. marca je zadela kap našega sodelavca Toneta Ambrožiča iz Dražgoš. 35 let star oče treh otrok, četrtega pa v družini pričakujejo, je omahnil sredi dela.

Pred enim letom mu je vodna ujma podrla hišo in že čez nekaj mesecev je zastavil novi dom. To ga je kljub vsej pomoči skupnosti in Iskre veljalo mnogo naporov in prečutih noči. Med sodelavci je bil znan po svoji vedrini, optimizmu in šalah. Vedno nasmejan je bil neizčrpen vir dobre volje v remontu Elektromotorjev, kjer je bil zaposlen vse od vajeniške dobe.

V nedeljo so se vrstile proti Dražgošam po strmih serpentinah kače avtomobilov. Stotine sodelavcev se je poslavljalo od zvestega in dobrega Tončija, kakor so ga klicali med seboj.

Pokopan je v junaških Dražgošah pod legendarno Jelovico. Naj mu bo lahka zemlja, nam pa je ostal nanj svetel spomin vedrine in ustvarjalnega elana nepozabnega Tončija. Sodelavci

Pavlu Petriču v spomin

Vedeli smo, da zadnje čase s Tvojim zdravjem ni bilo, kot bi moralo biti, vendar si s svojo vztrajnostjo napravil vtis, da le ni tako hudo. Zato nas je Tvoj nenadni odhod, ko si možato vztrajal takorekoko do zadnjega diha na delovnem mestu, tem bolj prizadel.

Vestnost, poštenost, prijaznost do vseh, s katerimi si imel opravka, pa tudi odločnost ob pravem času, so bile glavne Tvoje vrline. Kako pa tudi ne, saj si že kot otrok številne družine v predvojnem času okušal trdoto delavskega življenja, ki te je preizkušene in utrjenega v svojih spoznanjih pripeljala med borce za našo boljšo bodočnost.

Žal pa Ti ni bilo dano, da bi v polni meri užival sadove svojega truda. Bolezen kot posledica vsega prestanega Ti je to onemogočila in Te prikrajšala za marsikateri veder trenutke tega kratkega življenja. Ravno zaradi tega toliko bolj sočutno delimo te tegobne trenutke s Tvojimi domačimi. Tebi pa, ki si bil naš dober tovariš, zagotavljamo: „Ne bomo Te pozabili!“

Sodelavci TOZD Skupna produkcija delov

ZAHVALA

Ob smrti dragega očeta

ANTONA JAKLINA

se iskreno zahvaljujem sodelavcem iz GPP TOZD TEA za izraze sožalja in denarno pomoč

sin Franc z ženo

Obvestilo

Klub štipendistov ZP Iskra prireja 16. 4. ekskurzijo na Dolenjsko (ogled Iskrinih tovarn v Semiču, Sentjerneju in Kostanjevici). Prijave sprejema in natančne informacije daje Služba štipendiranja, Prešernova 27, Ljubljana.

Vabljeni!

Hewlett — Packard — žepni elektronski kalkulatorji

Svetovno tržišče je vsepovsod izredno dobro založeno z malimi in zelo zmogljivimi računalniki. Dejstvo je, da se nihče več ne sprašuje, če je izdelovanje takih predmetov smiselno, kajti povsem jasno je, da po začetkih, ki so bili v veliki meri okorni in predvsem dragi, ni več vprašanje — je mali žepni kalkulator luksus, ali potreba.

Seveda je vprašljivo, komu ustreza kakšna vrsta računalnika, kajti razpon med znanstvenikom in vsakdanjim

HP-65: tristodvanajst gramov težak „miselni orjak“ z možnostjo programiranja.

človekom, ki želi hitro preračunati, koliko bo prihranil pri nakupu, je zelo velik. Vendar pa je kljub temu važno, kakšno vrsto, točneje katerega proizvajalca bomo izbrali za svojega dobavitelja.

Vodilni proizvajalec omenjenih „računskih strojkov“ v svetu je firma Hewlett Packard. L. 1972 je z modelom HP-35 naredila revolucijo, ko je pokazala, da logaritmično računalo ni edini in sploh ne popoln pripomoček za lažje in hitreje računanje.

To poudarjam predvsem zato, ker je ta model prvi, ki je imel tudi trigonometrične in logaritmične funkcije. Omenjen je bil predvsem inženirju-znanstveniku, ki potrebuje zanesljivo, hitro in točno izračunane podatke.

Glavni del razvoja pri tem računalniku je izdelal France Rode, Slovenec, nekdanji sodelavec Iskre. Cena tega aparata je bila za sodobne razmere precejšnja, kar 420 dolarjev. To je tudi za današnje razmere cena, ki bi veliko večino kupcev odvrnila od nakupa. Glede na današnje dosežke je bila vprašljiva tudi popolnost, saj ni imel dovolj zmogljivega spomina, pa tudi izkoristek ni bil najboljši.

Naslednji model, ki ga je predstavila firma Hewlett Packard je bil model HP-45. Imel je že dodaten spomin ter osnovne statistične funkcije — suma, poprečna vrednost, standardni odklon. Cena v začetku leta 1973 pa je znašala 480 dolarjev.

Hkrati s tem modelom so predstavili tudi komercialno izvedbo, HP-80, čigar cena je bila enaka — 480 dolarjev.

Omenjeni trije računalniki HP-35, HP-45 in HP-80 so bili „trio brez konkurence“, tako glede ideje, kot glede realizacije.

Sledil je višek te serije, model HP-65. Pomenil je dobesedno pravo revolucijo, kajti to je prvi računalnik z možnostjo nastavljevega programiranja in pomnjenja programa na magnetnih karticah.

Spisek programov — že tovarniško pripravljen — je zelo obsežen. Obsega pa področje matematike, mikrovalov, geodezije, statistike, letalstva, kemije, navigacije, medicine itd. Cena posameznega paketa kartic je 50 dolarjev.

Temu modelu so sledile seveda razne izpeljanke, ki pa niso predstavljale bistvenih novosti.

L. 1975 je prineslo novo generacijo žepnih kalkulatorjev, ki je tehnološko precej različna od prejšnje in ima več komponent (čipov). Najznačilnejši predstavnik pa je model HP-21.

Po računski moči bi ga lahko uvrstili med HP-35 in HP-45, teže pa bi ga uvrstili po ceni. Le-ta je namreč bistveno nižja in znaša franco konsignacija le 114 dolarjev.

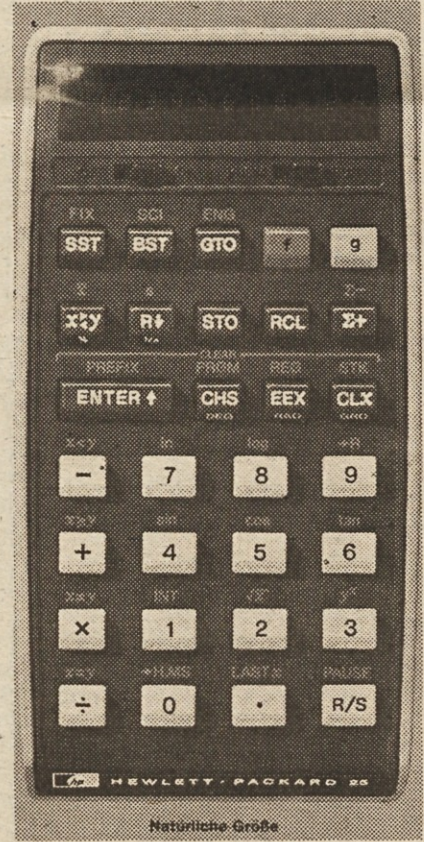
V to generacijo sodi tudi statistični računalnik HP-25, ki ga po računski moči uvrščamo med modela HP-45 in HP-65. Lahko ga programiramo, vendar nima spomina na karticah. Nova je tudi cena, ki je samo 216 dolarjev.

Tudi najlepše vidimo, kako cene z leti padajo, v nasprotju z ostalimi izdelki, katerim cene nenehno rastejo. Vzrok za obraten vrstni red je v tehnologiji, ki se nenehno razvija. Ta firma odvaja letno 10% bruto dohodka za raziskave in razvoj! Drugi vzrok pa je v vedno večjih proizvodnih serijah, ki ceno občutno zmanjšujejo, kljub podražitvam materiala in ceni delovne sile.

S tem seveda še ni rečeno, da je z omenjenimi modeli proizvodni program zaključen. Obsega še mnogo drugih modelov, na primer HP-22, model ki je izredno cenjen v poslovnem svetu in ima tudi statistične funkcije. Vsak dan pa prihajajo tudi nove izvedenke. Za letos pričakujejo 5-6 novih modelov.

Vsako, ki se le malo spozna na področje malih kalkulatorjev ve, da so Hewlett Packard najpopolnejši računalniki v svojem razredu. V čem pa je pravzaprav ta popolnost?

Množica računalnikov, ki polnijo izlozbe trgovin po svetu je osnovana na lažni algebrajčni osnovi. Za inženirja pa to ni praktično, ker zahteva preve notranjega spomina. Prednost

Kalkulator HP-25: tri možnosti vnašanja podatkov, vsaka tipka trikrat izkoriščena.

HP računalnikov je v STACK sistemu, ki temelji na skupini registrov, kar je Packardova posebnost. Omogoča veliko lažje ravnanje z aparatom in ima večji obseg delovanja. Edini resen konkurent na tem področju je firma Texas Instruments, ki pa še zdalec nima tako izpopolnjenega sistema.

O ostalih proizvajalcih, ki se ukvarjajo predvsem s kopiranjem omenjenih računalnikov ni potrebno govoriti. Že tri leta nazaj je vse njihovo delo zgolj neuspešno prizadevanje.

Druga prednost (model HP-25) je v treh različnih načinih vlaganja podatkov. Omenjam predvsem način, ko računalnik avtomatično preuredi po-

datek tako, da je zapisan kot produkt s faktorji $10^3 10^6 10^9$, itd. To je izredno praktično za inženirje in tehnike, ki imajo opraviti z decimalnimi enotami — kilo, mega, itd.

Zastopstvo za Hewlett Packard žepne elektronske kalkulatorje ima Biro za zastopanje tujih firm — Iskra Standard. Nov uvozni režim, ki je kalkulatorje uvrstil med izdelke, za katere uvoz ni dovoljen, je poslovanje Iskra Standard precej prizadelo. Na našem trgu je trenutno pet proizvajalec žepnih računalnikov, ki pa tehnološko še zdalec niso dorasli Hewlett Packardu, tako po ceni kot po obliki.

Iskra Standard je zaenkrat vezan na prodajo zasebnemu sektorju prek konsignacijskega skladišča. Da bi pospešila prodajo, bo v naslednjih dveh mesecih pospešeno sodelovali pri razstavljanju, obveščanju in ekonomski propagandi. Že zdaj pa se trudijo, da bi prodrali na univerze. Sodelovali so na seminarjih za gradbenike in izvajali demonstracije za praktično uporabo.

V mnogih krogih prevladuje mnenje, da so vsi tovrstni izdelki cenejši v inozemstvu. Že kratek razmislek zadošča, da sprevidimo zgrešenost takšnega mišljenja. Z vsemi dajatvami vred je cena pri nas samo približno 10% višja. Vendar pa so v ceno vštete baterije in 6 mesecev več garancije kot v inozemstvu. Seveda pa so občutno cenejši, če upoštevamo, da je potrebno za tovrstne proizvode tudi pri posamičnem uvažanju plačati carino in ostale prispevke.

Za modele HP-21, 22 in 25 trenutno ni treba čakati, ostale pa naročijo in je dobavni rok približno tri tedne.

Stane Fleischman

Strelci SD Iskra še vedno uspešni

Člani SD „Iskra“ so že pred petimi leti ostali brez prostorov za treninge in tekovanja, vendar kljub temu niso vrgli puške v koruzo. Še naprej so se udeleževali vseh tekmovalnih, ki jih je pripravljala v tem času občinska in republiška strelska zveza, najboljši med njimi pa so nastopali tudi na državnih prvenstvih in prijateljskih tekmovalnih s strelci iz zamejstva. Tudi letos so nastopali na več pomembnejših tekmovalnih in dokazali, da še vedno niso za staro šaro.

V januarju je bilo v Grosupljem državno prvenstvo v streljanju s standardno zračno puško in pištolo. Udeležila sta se ga Rozman in Freljih, ki sta že na republiškem prvenstvu v Domžalah dosegla predpisano normo. Rozman je bil 17. na republiškem in 53. na državnem prvenstvu (puška), Freljih pa 20. na republiškem in 53. na državnem prvenstvu (pištola). Strelci Iskre in Titana so se srečali na dveh prijateljskih tekmovalnih. Na prvem v Kamniku so zmagali domačini, naši tekmovalci pa so se jim za poraz odločili na povratnem srečanju v Kranju. Obe strelski družini sta sklenili, da bosta taka srečanja še nadaljevali.

Tekmovalke so se letos prvič pomerile med seboj na srečanju ob dnevu žena. Ekipe „Iskre“ je bila tretja. Med posameznicami se je uvrstila Oblakova na 2. mesto, Malovrhova je bila deveta, Murkova pa dvajseta med 31 nastopajočimi.

V marcu so se začela družinska prvenstva v streljanju z zračno puško za trojevo zlato puščico. To tekmovalništvo se začneja v strelskih družinah, konča pa se z republiškim prvenstvom. Udeležujejo se ga vsi člani strelskih družin. V Kranju se je občinskega prvenstva udeležilo 33 tekmovalcev, od katerih jih je 12 izpolnilo normo za nastop na republiškem prvenstvu. Tekmovalcev „Iskre“ Vinko Freljih je z rezultatom 553 krogov od 600 mogočih že dvanajstič osvojil naslov občinskega prvaka, kar se doslej ni posrečilo še nobenemu slovenskemu strelcu, zato je letos ve-

ISKRA — glasilo delovnega kolektiva ZP Iskra, industrije za elektronsko, telekomunikacije, elektromehaniko, avtomatiko in elemente, Kranj — Urejuje uredniški odbor — Glavni urednik: Bogo Mohor, v. d. odgovornega urednika Janez Šilc — Izhaja tedensko — Rokopisov ne vračamo — Naslov: Ljubljana, Prešernova 27, telefon 24-905, int. 48 — Tisk: Časopisno-tiskarsko podjetje PRAVICA-DNEVNIK, Ljubljana. Po mnenju sekretariata za informacije SRS je glasilo oproščeno plačila temeljnega davka od prometa proizvodov.

II. republiško sindikalno smučarsko prvenstvo

Letošnja smučarska sezona, najbogatejša prav v svojem zadnjem delu, gre h koncu. Zadnji sneg so ujeli v soboto, 27. marca v Kranjski gori, da so v že prav toplem vremenu izvedli drugo republiško sindikalno prvenstvo v veleslalomu in smučarskih tekih, združeno tudi s tekmovaljem veteranov v obeh disciplinah. Nad štiristo smučark in smučarjev se je zagrizeno borilo za čimboljšo uvrstitev. Seveda med njimi ni manjkalo Iskrašev, kot je to že lepa navada. Žal pa to pot nismo uspeli „poloviti“ vseh naših med nastopajočimi, zato le beseda o tistih, ki so se uvrstili ob vrhu.

V razredu moških med 36 in 45 leti starosti se je na 3. mesto uvrstil Ludvik Darnik, medtem ko je bil v razredu med 46 in 55 leti starosti prvi Jože Pogačnik, v razredu nad 55 leti starosti pa je bil drugi Ivo Cirman.

Med ženskami sta kar dve prvi mesti odnesli Iskrašici — v razredu od 26 — 35 let starosti Mojca Verdnik, v razredu od 36 — 45 let pa Marija Pirca.

V teku je bila bera naših manjša, kljub temu pa med tekmovalci v starosti nad 45 let najdemo — razumljivo, kot zmagovalca Gašperja Kordeža iz Šolskega centra Iskra.

Tudi med veterani je bilo nekaj naših. Med ženskami je spet zmagala v svojem razredu v veleslalomu Mojca Verdnik. V moškem razredu od 40 — 45 let starosti pa je prvo mesto zasedel Ludvik Darnik, medtem ko se je Milan Bernik uvrstil na drugo mesto. Med tekmovalci v starosti od 45 — 50

let pa je bil zmagovalec Jože Pogačnik, a v teku veteranov v razredu od 41 — 50 let je zmaga pripadla našemu Gašperju Kordežu. J. C.

Oproščamo se zaradi neljube pomote pri podpisu k sliki v zapisu o našem olimpijcu Maku Jelencu v števil. 12.

Hitropotezni turnir

Šahovska sekcija Elektromehanike je priredila 3. redni hitropotezni turnir.

Vrstni red:

1. Brce Martin 10 1/2
2. Šmid Miha 9 3.
3. Deželak Lojze
4. Kern Marjan 7
5. Jeraj Zlato 6 1/2
6. Oblesčak Albin 5 1/2
7. Zorman Vinko 4 1/2
8. Vehovec Lojze 4
9. Režek Janez 4
10. Drešar Stane 3 1/2
11. Kmetič Karel 3 1/2
12. Bulič Milan 1

Naslednji redni hitropotezni turnir bo 8. 4. 1976 ob 17. uri v istih prostorih. —M. B.—

ljal za najresnejšega kandidata na republiškem prvenstvu v Murški Soboti. Pričakovanja je izpolnil in dosegel še drugi rekord. Od leta 1963, ko je prvič postal republiški prvak, je ta uspeh ponovil še leta 1968, leta 1971 in seveda letos, ko je z rezultatom 560 krogov premagal kar 170 kandidatov za to trofejo. Štirih zlatih puščic se na republiških prvenstvih še ni nikomur posrečilo osvojiti. Za ta podvig in vztrajnost zasluži iskrene čestitke.

Tudi njegovi sotekmovalci Rozman, Černe in Malovrh so na republiškem prvenstvu dosegli solidne uvrstitve ter dokazali, da kljub težavam zaradi pomanjkanja prostorov za vadbo še ne mislijo odnehati. Želijo le, da bi končno pri vodstvu delovne organizacije in sindikata našli razumevanje za svoje probleme.

B. Malovrh

Strelci SD Iskra so z rezultatom 1741:1728 krogov premagali strelce SD Titana iz Kamnika.

Prijavnica za letovanje

Danes ponovno objavljamo prijavnico za letovanje v najetih počitniških zmo gljivostih (ne v Iskrinih domovih).

Vse interesente za letovanje, katerega smo razpisali v prejšnji številki glasila „Iskra“, prosimo, naj se prijavijo čimprej, najkasneje pa do 15. aprila 1976.

Podpisani

zaposlen v ZP ISKRA — DO

TOZD

telefon: v

STANUJOČ:

Prijavljam se za letovanje v

z menoj bodo letovali še naslednji družinski člani:

žena — mož

otroci (navesti letnico rojstva, z ali brez ležišča)

1.
2.
3.
4.
5.

Letovati želim v času od do

ali od

Podpis:

Obvestilo

Planinska sekcija Iskra—Elektromehanika Kranj organizira v nedeljo, 11. aprila 1976 planinski izlet po „Loški poti“ in sicer na MALENSKI VRH in STARI VRH. Odhod avtobusa izpred kina „Center“ v Kranju bo ob 6. uri zjutraj, hoje bo približno štiri ure, cena prevoza 10 din, kavicja pa 20 din. Prijave sprejema tov. Olga Pajk, tajništvo ERO, tel. 28-22 ali poverjeniki sekcije do vključno srede, 7. aprila.

Vabljeni!

Planinska sekcija Elektromehanike